

ข้อมูล : ททท. สำนักงานสุโขทัย
กองข่าวสารท่องเที่ยว(โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๑๔๑ - ๕)
ออกแบบและจัดพิมพ์ : กองผลิตอุปกรณ์เผยแพร่ ฝ่ายบริการการตลาด
ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

สิงหาคม ๒๕๕๔
ห้ามจำหน่าย
พิมพ์บนกระดาษที่ผลิตด้วยเยื่อหมุนเวียนทำใหม่
ผสมกับวัตถุดิบทางการเกษตรที่ผ่านการใช้งานแล้ว ๖๐%

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

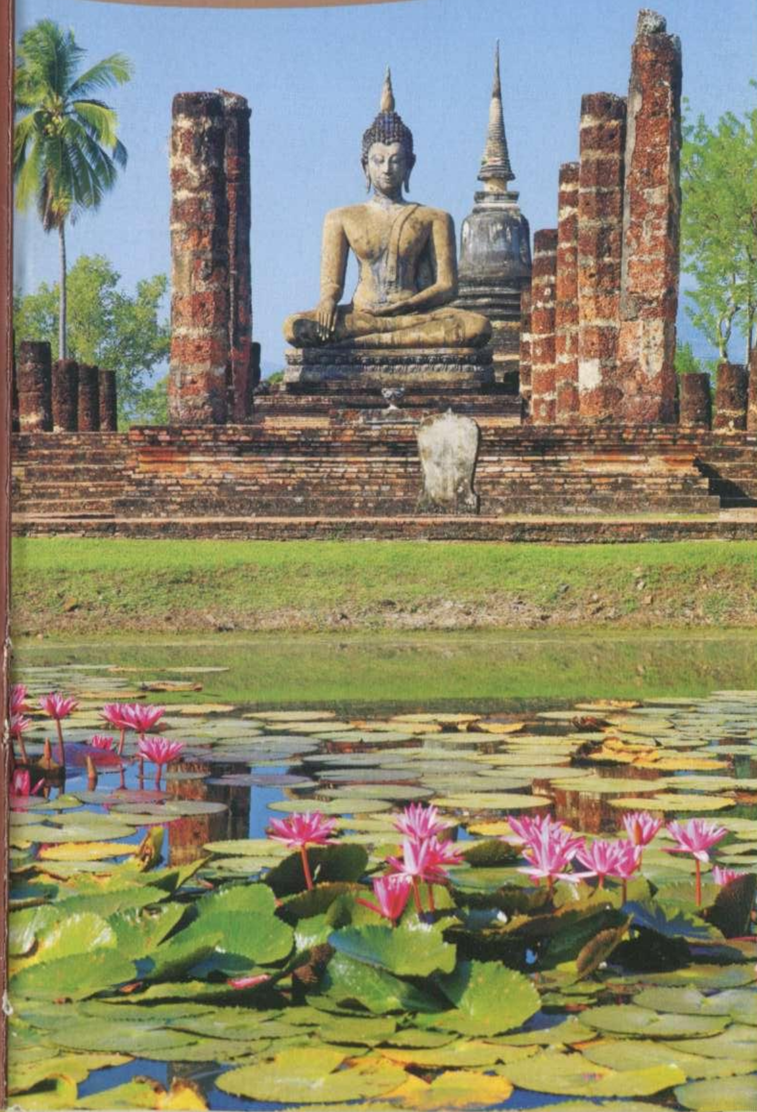
1672
เบอร์เดียวเที่ยวทั่วไทย

๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. ทุกวัน

บริการข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรสาร ๒๔ ชั่วโมง
E-mail: info@tat.or.th
Website: www.tourismthailand.org

เที่ยว
หัวใจใหม่
เมืองไทยยั่งยืน

สุโขทัย

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

สารบัญ

การแสดงแสง-เสียงที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

สุโขทัย

มรดกโลกล้ำเลิศ กำเนิดลายสือไทย
เล่นไฟลอยกระทง ดำรงพุทธศาสนา
งามตาผ้าตีนจก สังคโลกทองโบราณ
สักการะแม่ย่าพ่อขุน รุ่งอรุณแห่งความสุข

สุโขทัย เป็นราชธานีแห่งแรกของชาติไทย เมื่อกว่า ๗๐๐ ปีมาแล้ว ปัจจุบันเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๔๒๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๖,๕๙๖ ตารางกิโลเมตร คำว่า *"สุโขทัย"* มาจากคำสองคำคือ *"สุข+อุทัย"* มีความหมายว่า "รุ่งอรุณแห่งความสุข" สุโขทัยได้ก่อตั้งขึ้นประมาณ พ.ศ. ๑๗๘๐-๑๘๐๐ และได้สถาปนาราชวงศ์พระร่วงขึ้นปกครอง โดยมีพ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นปฐมกษัตริย์ ตลอดระยะเวลา ๑๒๐ ปี มีกษัตริย์ปกครองหลายพระองค์ ที่สำคัญคือ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ผู้ทรงประดิษฐ์อักษรไทย พร้อมทั้งได้วางรากฐานการเมือง การปกครอง และศาสนา ตลอดจนขยายอาณาเขตออกไปอย่างกว้างขวาง ปัจจุบันความรุ่งเรืองของกรุงสุโขทัยและเมืองคู่แฝด (ศรีสัชนาลัย) ได้กลายเป็นอดีตไปแล้ว มีเพียงโครงสร้างของโบราณสถานหลงเหลือไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษา และชื่นชมประวัติศาสตร์อันยาวนานของชาติไทย

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดแพร่
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดอุตรดิตถ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดตาก และจังหวัดลำปาง

การปกครอง

จังหวัดสุโขทัยแบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ คือ อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอกงไกรลาศ อำเภอคีรีมาศ อำเภอทุ่งเสลี่ยม อำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอศรีสำโรง อำเภอสวรรคโลก และอำเภอศรีนคร

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางได้ ๒ เส้นทาง คือ

๑. จากทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านจังหวัดนครสวรรค์ และกำแพงเพชร เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ ผ่านอำเภอพรานกระต่าย และอำเภอคีรีมาศ เข้าสู่จังหวัดสุโขทัย รวมระยะทาง ๔๔๐ กิโลเมตร

๒. จากทางหลวงหมายเลข ๑ ไปจนถึงประมาณกิโลเมตรที่ ๕๐ บริเวณแยกอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยามุ่งสู่นครสวรรค์ จึงเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๑๗ ตรงเข้าจังหวัดพิษณุโลก และใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๒ เข้าสู่จังหวัดสุโขทัย รวมระยะทาง ๔๒๗ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง *บริษัท ขนส่ง จำกัด* มีรถโดยสารทั้งแบบ

ธรรมดา และปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุจักร) ถนนกำแพงเพชร ๒ ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๗ ชั่วโมง สอบถามข้อมูล โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ Call center ๑๔๙๐ สถานีขนส่งจังหวัด โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๔๕๒๙ www.transport.co.th

นอกจากนี้ยังมีบริษัทเดินรถเอกชนวิ่งบริการ ได้แก่
บริษัท วินทัวร์ จำกัด โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๐๓๙ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๓๗๕๓-๖ *บริษัท พิษณุโลกยานยนต์ จำกัด* โทร. ๐ ๕๕๓๐ ๒๐๒๑, ๐ ๕๕๒๕ ๘๖๔๗ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๙๒๔-๕

รถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย มีขบวนรถด่วน และรถเร็วออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพง ไปลงที่สถานีพิษณุโลกทุกวัน แล้วเดินทางต่อโดยรถประจำทางไปจังหวัดสุโขทัยอีกประมาณ ๕๙ กิโลเมตร สอบถามเพิ่มเติมได้ที่หน่วยบริการเดินทาง www.railway.co.th โทร. ๑๖๙๐

เครื่องบิน *สายการบินบางกอกแอร์เวย์* มีเที่ยวบินตรงไปสุโขทัย สอบถามข้อมูล โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๕๖๗๘, ๐ ๒๒๗๐ ๖๖๙๙ *สาขาสุโขทัย* โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๗๒๒๔-๕ www.bangkokair.com และ *สายการบินนกแอร์* มีเที่ยวบินจากกรุงเทพฯ ไปลงที่จังหวัดพิษณุโลกทุกวัน โทร. ๑๓๑๘ แล้วเดินทางไปสุโขทัยต่อโดยรถยนต์ สอบถามเที่ยวบิน www.nokair.com

ระยะทางจากอำเภอเมืองสุโขทัยไปอำเภอต่าง ๆ

อำเภอศรีสำโรง	๒๐	กิโลเมตร
อำเภอกงไกรลาศ	๒๑	กิโลเมตร
อำเภอคีรีมาศ	๒๒	กิโลเมตร
อำเภอบ้านด่านลานหอย	๒๘	กิโลเมตร
อำเภอสวรรคโลก	๓๘	กิโลเมตร
อำเภอศรีนคร	๕๔	กิโลเมตร
อำเภอศรีสัชนาลัย	๖๗	กิโลเมตร
อำเภอทุ่งเสลี่ยม	๖๘	กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดสุโขทัยไปจังหวัดใกล้เคียง

จังหวัดพิษณุโลก	๕๙	กิโลเมตร
จังหวัดกำแพงเพชร	๗๗	กิโลเมตร
จังหวัดตาก	๗๙	กิโลเมตร
จังหวัดอุตรดิตถ์	๑๐๐	กิโลเมตร
จังหวัดแพร่	๑๖๕	กิโลเมตร
จังหวัดลำปาง	๒๐๗	กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ
อำเภอเมืองสุโขทัย

ศาลพระแม่ย่า ตั้งอยู่หน้าศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ถนนนิกรเกษม ริมแม่น้ำยม เป็นที่เคารพสักการะของชาวเมืองสุโขทัย ศาลนี้เป็นที่ประดิษฐานดวงพระวิญญาณของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชและเทวรูปพระแม่ย่า ทำด้วยศิลาสลักแบบเทวรูป พระพักตร์ยาว พระหนุเสี้ยม พระเกตุมาลายาวประดับเครื่องทรงแบบนางพญา มีความสูง ๑ เมตร ศาลพระแม่ย่าสันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เพื่ออุทิศให้กับพระมารดา คือนางเสือง เหตุที่เรียกว่า *"พระแม่ย่า"* นี้เพราะว่าพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงเรียกมารดาว่า *"พระแม่"* และชาวเมืองสุโขทัยเคารพพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเสมอด้วยบิดา จึงเรียกพระมารดาของพระองค์ว่า *"พระแม่ย่า"* แต่เดิมศาลพระแม่ย่าประดิษฐานอยู่บนเขาพระแม่ย่า มีเพิงหินเป็นผาป้องกันแดดและฝน ต่อมาชาวจังหวัดสุโขทัยได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่เมืองใหม่ โดยสร้างศาลขึ้นที่หน้าศาลากลางจังหวัดดังเช่นปัจจุบัน และประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีมีการจัดงานเฉลิมฉลองที่ศาลพระแม่ย่า เรียกว่า *"งานพระแม่ย่า"* *การเดินทาง* ในเขตเทศบาลมีรถโดยสารประจำทางผ่านไปศาลพระแม่ย่าทุกวัน

วัดไทยชุมพล ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลธานี อยู่ตรงข้ามกับเทศบาลเมือง ภายในพระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อโต พระพุทธรูปสมัยสุโขทัยที่มีอายุเก่าแก่หลายร้อยปี พุทธลักษณะงดงามยิ่งนัก ใกล้กันเป็นวิหารประดิษฐานหลวงพ่องาม ซึ่งงดงามและมีอายุเก่าแก่ไม่แพ้กันเลย ภายในมีจิตรกรรมฝาผนังเป็นลวดลายแปลกตาอีกด้วย

พิพิธภัณฑ์สังคโลกสุโขทัย ตั้งอยู่ในบริเวณโรงแรมอนันดา เขตตัวเมืองสุโขทัยใกล้สี่แยกกระชงค์ ภายในจัดแสดงโบราณวัตถุประเภทเครื่องสังคโลกที่มีคุณค่ากว่า ๒,๐๐๐ ชิ้น ที่ได้รวบรวมมาจากในประเทศและต่างประเทศ เปิดทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท นักเรียนในเครื่องแบบ ๒๐ บาท ชาวต่างชาติ ผู้ใหญ่ ๑๐๐ บาท และเด็ก ๒๐ บาท สอบถามข้อมูล โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๔๓๓๓

การเดินทาง สามารถนั่งรถประจำทาง หรือรถสามล้อจากตลาดในตัวเมืองไปพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ปลาในวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่ภายในสวนหลวงเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ บนทางหลวงหมายเลข ๑๒ สายสุโขทัย-พิษณุโลก พิพิธภัณฑ์อยู่ทางขวามือ ภายในอาคารจัดแสดงพันธุ์ปลาน้ำจืดในวรรณคดีมากมาย อาทิ ปลาจากกาพย์ห่อโคลงนิราศพระบาท กาพย์ห่อโคลง

ประพาสธารทองแดง กาพย์เห่เรือเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ (เจ้าฟ้ากุ้ง) และนิราศอิเหนา เป็นต้น พิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้าชมฟรีทุกวัน เว้นวันอังคาร เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

การเดินทาง สามารถขึ้นรถโดยสารประจำทางสายพิษณุโลก-สุโขทัย จากสถานีขนส่งมาลงที่สวนหลวงเฉลิมพระเกียรติ ร.๙

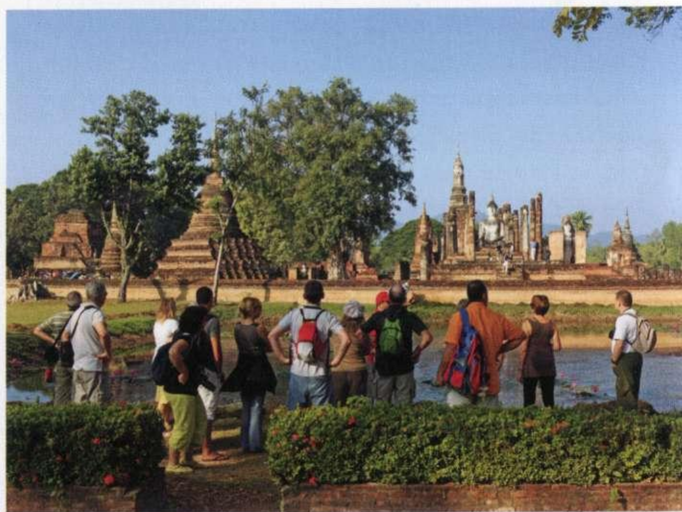
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ตั้งอยู่ทางด้านขวาของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นที่รวบรวมและจัดแสดงโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีภายในเมืองสุโขทัยและที่ประชาชนมอบให้ ได้รับรางวัลดีเด่น รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ครั้งที่ ๗ ประจำปี ๒๕๕๑ ประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมภาคเหนือ

พิพิธภัณฑ์แบ่งส่วนการแสดงเป็น ๓ ส่วน คือ

๑. อาคารลายสือไท ๗๐๐ ปี เป็นอาคารใหม่ที่ตั้งอยู่ด้านหน้าทางเข้าอาคารใหญ่ เป็นที่จัดแสดงศิลปะวัตถุสมัยสุโขทัย อาทิ พระพุทธรูป เครื่องใช้ ถ้วยชาม เครื่องสังคโลก และศิลาจารึก

๒. อาคารพิพิธภัณฑ์ แบ่งออกเป็น ๒ ชั้น ชั้นล่าง จัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุที่ได้จากการสำรวจ ขุดค้น ขุดแต่ง และบูรณะแหล่งโบราณคดีสุโขทัย ศรีสัชนาลัย กำแพงเพชร และ ชั้นบนจัดแสดงศิลาจารึกสมัยสุโขทัย พระพุทธรูปสำริด เทวรูป โอ่งสังคโลก เครื่องศาสตราวุธ เครื่องถ้วยชามสังคโลก เงินตรา ท่อนำ และแสดงระบบชลประทานสมัยสุโขทัย

๓. พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง อยู่ด้านนอก โดยรอบอาคารใหญ่เป็นที่จัดแสดงศิลปะวัตถุต่างๆ อาทิ พระพุทธรูปศิลา แผ่นจำหลัก อาคารทรงไทยแบบต่างๆ เตาทุเรียงจำลอง และเสมาธรรมจักรศิลา เป็นต้น

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ค่าเข้าชมชาวไทย ๓๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๕๐ บาท ในกรณีที่ประสงค์จะเข้าชมเป็นหมู่คณะควรติดต่อล่วงหน้าที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ถนนจรดวิถีถ่อง อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ๖๔๒๑๐ โทร/โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๒๑๖๗, ๐ ๕๕๖๙ ๗๓๖๗ http://tepsilp.su.ac.th/sukhothai หรือ www.thailandmuseum.com

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) ถนนจรดวิถีถ่อง อยู่ตรงข้ามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ห่างจากศาลากลางจังหวัดสุโขทัยไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๒ สายสุโขทัย-ตาก ไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ของไทยสมัยเริ่มสร้างอาณาจักรที่ยังหลงเหลืออยู่ โดยได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๓๔ ให้เป็น "มรดกโลก" เนื่องจากในอดีตเมืองสุโขทัยเคยเป็นราชธานีของไทยมีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ภายในอุทยานฯ มีสถานที่สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง และประตูเมืองโบราณล้อมรอบเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบด้วยสถานที่สำคัญๆ ได้แก่ โบราณสถานภายในกำแพงเมือง

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ ตั้งอยู่ริมถนนจรดวิถีถ่อง ทางทิศเหนือของวัดมหาธาตุ พระบรมรูปหล่อด้วยโลหะทองเหลืองผสมทองแดงรมดำ ขนาด ๒ เท่าขององค์จริง สูง ๓ เมตร ประทับนั่งห้อยพระบาทบนแท่นมนังคศิลาบาตร พระหัตถ์ขวาถือคัมภีร์ พระหัตถ์ซ้ายอยู่ในท่าทรงสั่งสอนประชาชน แท่นด้านซ้ายมีพานวางพระขรรค์ไว้ข้างๆ ลักษณะพระพักตร์เหมือนอย่างพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยตอนต้น ที่ถ่ายทอดความรู้สึกว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราชมีน้ำพระทัยเมตตากรุณา ยุติธรรม มีความเด็ดขาดในการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ที่ด้านข้างมีภาพแผ่นจำหลักจารึกเหตุการณ์เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์ตามที่อ้างถึงในจารึกสุโขทัย

กำแพงเมืองสุโขทัย ตำบลเมืองเก่า ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึก เรียกว่า *ตรีบูร* มีแผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง ๑,๓๐๐ เมตร ยาว ๑,๘๐๐ เมตร กำแพงชั้นในเป็นศิลาแลงก่อบนคันดิน กำแพงสองชั้นนอกเป็นคูน้ำสลับกับคันดิน นอกจากทำหน้าที่ป้องกันข้าศึกแล้ว คูน้ำยังใช้ระบายน้ำไม่ให้ไหลท่วมเมืองอีกด้วย ระหว่างกึ่งกลางแต่ละด้านมีประตูเมือง และป้อมหน้าประตูด้วย

วัดมหาธาตุ ตั้งอยู่กลางเมือง เป็นวัดใหญ่ และวัดสำคัญของกรุงสุโขทัย มีพระเจดีย์มหาธาตุทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ หรือทรงดอกบัวตูม ศิลปะแบบสุโขทัย

แท้เป็นเจดีย์ประธาน รายรอบด้วยเจดีย์ ๘ องค์ บนฐานเดียวกัน คือ ปรางค์ศิลาแลงตั้งอยู่ที่ทิศทั้ง ๔ และเจดีย์ทรงปราสาทก่อด้วยอิฐได้รับอิทธิพลมาจากล้านนา จากการสำรวจพบว่าบริเวณวัดมหาธาตุมีเจดีย์แบบต่างๆ มากถึง ๒๐๐ องค์ วิหาร ๑๐ แห่ง ซุ้มพระ (มณฑป) ๘ ซุ้ม พระอุโบสถ ๑ แห่ง ตระพัง ๔ แห่ง ด้านตะวันออกบนเจดีย์ประธานมีวิหารขนาดใหญ่ก่อด้วยศิลาแลง มีแท่นซึ่งเคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย คือ พระศรีศากยมุนี ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ในโบสถ์วัดสุทัศน์เทพวรารามฯ กรุงเทพฯ ด้านเหนือและด้านใต้ของเจดีย์มหาธาตุมีพระพุทธรูปยืนภายในซุ้ม เรียกว่า *"พระอัฏฐารศ"*

วัดชนะสงคราม ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของวัดมหาธาตุ ใกล้กับหลักเมืองเดิม เรียกว่า *วัดราชบูรณะ* มีลักษณะเด่นคือ เจดีย์ทรงระฆังกลมขนาดใหญ่เป็นเจดีย์ประธาน มีวิหาร โบสถ์ และเจดีย์ราย

เนินปราสาทพระร่วง หรือ ***เขตพระราชวังในสมัยสุโขทัย*** ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกติดกับวัดมหาธาตุ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวสันนิษฐานว่าบริเวณนี้ เคยเป็นฐานปราสาทราชวังของกษัตริย์เมืองสุโขทัย กรมศิลปากรได้ขุดแต่งบูรณะ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ พบฐานอาคารแบบฐานบัวคว่ำและบัวหงาย มีลักษณะเป็นฐานสูงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด ๒๗.๕๐ x ๕๑.๕๐ เมตร มีบันไดที่ด้านหน้าและด้านหลัง

วัดตระพังเงิน (คำว่า *"ตระพัง"* หมายถึง สระน้ำ หรือ หนองน้ำ) เป็นโบราณสถานสำคัญ ตั้งอยู่บริเวณขอบตระพังเงินด้านทิศตะวันตกของวัดมหาธาตุ ห่างจากวัดมหาธาตุ ๓๐๐ เมตร โบราณสถานนี้ไม่มีกำแพงแก้ว ประกอบด้วยเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์หรือทรงดอกบัวตูมเป็นประธาน ที่เรือนธาตุทั้งสี่ด้านประดิษฐานพระพุทธรูปยืน และพระพุทธรูปปางลีลา มีวิหารประกอบอยู่ด้านหน้า และทางด้านตะวันออกของเจดีย์เป็นเกาะมีโบสถ์ตั้งอยู่กลางน้ำ

วัดสระศรี เป็นวัดที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของวัดมหาธาตุ เป็นโบราณสถานสำคัญตั้งอยู่บนเกาะกลางน้ำขนาดใหญ่ ชื่อว่า *ตระพังตระกวน* และสิ่งสำคัญของวัดประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงลังกา ด้านหน้าวิหารขนาดใหญ่ประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย มีเจดีย์ขนาดเล็กศิลปะศรีวิชัยผสมลังกา ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ มีซุ้มพระพุทธรูป ๔ ทิศ ด้านหน้ามีเกาะกลางน้ำขนาดย่อมเป็นที่ตั้งของพระอุโบสถขนาดเล็ก วัดแห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นจุดที่มีทัศนียภาพสวยงาม

วัดศรีสวาย ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของวัดมหาธาตุ ห่างออกไปประมาณ ๓๕๐ เมตร โบราณสถานที่สำคัญตั้งอยู่ในกำแพงแก้ว ประกอบด้วยปรางค์ ๓ องค์ ศิลปะลพบุรี ลักษณะของปรางค์ค่อนข้างเพรียว ตั้งอยู่บนฐานเตี้ยๆ ลวดลายปูนปั้นบางส่วนเหมือนลายบนเครื่องถ้วยจีน สมัยราชวงศ์หยวน เดิมพบทับหลังสลักเป็นรูปนารายณ์บรรทมสินธุ์ ชิ้นส่วนของเทวรูปและศิวลึงค์ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเคยเป็นเทวสถานในศาสนาฮินดูมาก่อน แล้วแปลงเป็นวัดในพุทธศาสนาโดยต่อเติมวิหารขึ้นที่ด้านหน้า

ศาลตาผาแดง ก่อด้วยศิลาแลง ศิลปะเขมรสมัยนครวัด (พ.ศ. ๑๖๕๐-๑๗๐๐) ต่อมากรมศิลปากรได้ดำเนินการขุดแต่งและบูรณะศาลนี้ ได้พบชิ้นส่วนเทวรูปและเทวสตรีประดับด้วยเครื่องตกแต่ง ปัจจุบันจัดแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง

โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านเหนือ

<u>ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย</u>

เป็นอาคารทรงไทยสถาปัตยกรรมแบบสุโขทัย อยู่หน้าวัดพระพายหลวง ภายในอาคารเป็นศูนย์ให้ข้อมูล และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่มาชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย รวมทั้งจัดแสดงแบบจำลองโบราณสถานต่างๆ ในเขตเมืองเก่าสุโขทัย นักท่องเที่ยวควรเริ่มต้นชมอุทยานฯ จากจุดนี้เพื่อจะได้เห็นภาพรวมของอาณาจักรสุโขทัยในอดีต

วัดพระพายหลวง เป็นโบราณสถานขนาดใหญ่มีความสำคัญเป็นอันดับสองรองจากวัดมหาธาตุ ผังวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคูน้ำล้อมรอบ ๓ ชั้น คูชั้นนอกเรียกว่า *คูแม่โจน* วัดพระพายหลวงเป็นศูนย์กลางของชุมชนโบราณสถานที่เก่าแก่ที่สุดของวัด คือ พระปรางค์ ๓ องค์ เป็นปรางค์ประธาน ก่อด้วยศิลาแลง ศิลปะเขมรแบบบายน สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ด้านหน้าของวัดเป็นอาคารประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้น สี่อิริยาบถ คือ นั่ง นอน ยืน และเดิน

วัดมหาธาตุ สุโขทัย

วัดศรีชุม ตั้งอยู่ห่างจากวัดพระพายหลวงไปทางทิศตะวันตก ๘๐๐ เมตร เป็นวัดที่ประดิษฐาน พระอัจนะ *"อจนะ"* แปลว่า *"ผู้ไม่หวั่นไหว ผู้มั่นคง"* เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยขนาดใหญ่ หน้าตักกว้าง ๑๑.๓๐ เมตร ลักษณะของวิหารสร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมลักษณะคล้ายมณฑป แต่หลังคาพังทลายลงมาหมดแล้ว เหลือเพียงผนังทั้งสี่ด้าน ผนังแต่ละด้าน ก่ออิฐถือปูนอย่างแน่นหนา ผนังทางด้านใต้มีช่องให้คนเข้าไปภายใน และเดินขึ้นไปตามทางบันไดแคบๆ ถึงผนังด้านข้างขององค์พระอัจนะ หรือสามารถขึ้นไปถึงสันผนังด้านบนได้ ภายในช่องกำแพงตามฝาผนังมีภาพเขียนเก่าแก่แต่ลบเลือนเกือบหมด ภาพเขียนนี้มีอายุเกือบ ๗๐๐ ปี นอกจากนี้แล้วบนเพดานช่องบันไดยังมีแผ่นหินชนวนขนาดใหญ่แกะสลักลวดลายเรื่องชาดกต่างๆ มีจำนวนทั้งหมด ๕๐ ภาพ เมื่อเดินตามช่องทางบันไดขึ้นไปจะโผล่บนหลังคาวิหาร มองเห็นทิวทัศน์อันงดงามของเมืองเก่าสุโขทัยได้โดยรอบเหตุที่วิหารวัดศรีชุมมีความเร้นลับซ่อนอย่างนี้ หากพิจารณากันอย่างลึกซึ้งแล้วจะพบว่าพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์พระร่วงทรงพระปรีชาสามารถในด้านการปลุกปลอบใจทหารหาญ เนื่องจากผนังด้านข้างขององค์พระอัจนะมีช่องเล็กๆ ถ้าใครแอบเข้าไปทางอุโมงค์แล้วไปโผล่ที่ช่องนี้และพูดออกมาดังๆ ผู้ที่อยู่ภายในวิหารจะต้องนึกว่าพระอัจนะพูดได้ และเสียงพูดนั้นจะกังวานน่าเกรงขาม เพราะวิหารนี้ไม่มีหน้าต่าง แต่เดิมคงมีหลังคาเป็นรูปโค้งคล้ายโดม

แหล่งโบราณคดีเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย (เตาทุเรียง) อยู่ใกล้วัดพระพายหลวง บริเวณแนวคูเมืองเก่าที่เรียกว่า *"แม่โจน"* เป็นเตาเผาถ้วยชามสมัยสุโขทัย มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ พบเตาโดยรอบ ๔๙ เตา ซึ่งส่วนใหญ่อยู่บริเวณคันคูแม่น้ำโจนด้านทิศเหนือ ๓๗ เตา ด้านทิศใต้ข้างกำแพงเมือง ๙ เตา และด้านทิศตะวันออก ๓ เตา เตาเผาเครื่องสังคโลกมีลักษณะคล้ายประทุนเกวียนขนาดกว้าง ๑.๕๐-๒.๐๐ เมตร ยาว ๔.๕ เมตร เครื่องปั้นดินเผาที่พบบริเวณนี้ส่วนใหญ่เป็นถ้วยชาม มีขนาดใหญ่หนา น้ำยาเคลือบขุ่น สีเทาแกมเหลือง มีลายเขียนสีดำ ส่วนใหญ่ทำเป็นรูปดอกไม้ ปลา และจักร

โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านตะวันตก

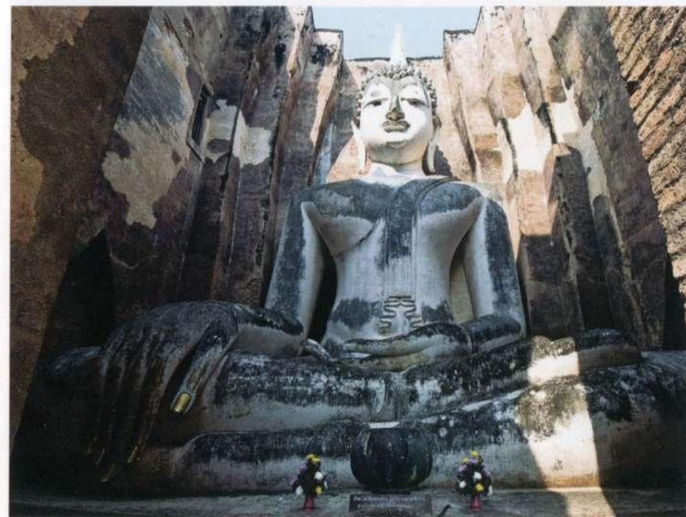
วัดช้างรอบ อยู่ห่างจากประตูอ้อไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๒.๔ กิโลเมตร มีโบราณสถานที่สำคัญประกอบด้วย เจดีย์ทรงกลมแบบลังกา ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีช้างโผล่ครึ่งตัว จำนวน ๒๔ เชือก พระอุโบสถอยู่ด้านหน้าเจดีย์ประธาน และมีเจดีย์ราย ๕ องค์ ล้อมรอบเจดีย์ประธาน และโบสถ์

เขื่อนสรีดภงค์ หรือ ***ทำนบพระร่วง*** ตั้งอยู่บริเวณเมืองเก่า เป็นคันดินกั้นระหว่างเขาพระบาทใหญ่ และเขากิ่วอ้าย สร้างขึ้นเพื่อกักน้ำ และชักน้ำไปตามคลองสู่กำแพงเมืองไหลเข้าสระตระพังเงิน ตระพังทอง เพื่อนำไปใช้ในเมือง และพระราชวังในสมัยสุโขทัย ปัจจุบันกรมชลประทานได้บูรณะ และซ่อมแซมขึ้นใหม่ สำหรับแหล่งต้นน้ำในอดีตเรียกว่า *โซก* (หมายถึง ลำธาร) ที่สำคัญได้แก่ โซกพระร่วงลองพระขรรค์ โซกพระร่วงลับพระขรรค์ โซกพม่าฝนหอก และโซกชมพู่ (รัชกาลที่ ๖ เคยเสด็จประพาสในเที่ยวเมืองพระร่วง) ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำที่ไหลมาจากเขาประทักษ์

โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านใต้

วัดเชตุพน ศิลปกรรมที่น่าสนใจของวัดคือ มณฑปที่สร้างด้วยหินชนวน เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสี่อิริยาบถ คือ นั่ง นอน ยืน เดิน ภายในมณฑปเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปโดยมีการใช้วัสดุทั้งอิฐ หินชนวน ศิลาแลง ในการก่อสร้าง สิ่งที่น่าชมภายในวัด คือกำแพงแก้วที่ล้อมรอบมณฑปจัตุรมุขสร้างจากหินชนวนขนาดใหญ่และหนา โดยมีการสกัด และบากหินเพื่อทำเป็นกรอบ และซี่กรงเลียนแบบเครื่องไม้ และยังได้พบศิลาจารึกหลักที่ ๕๘ จารึกไว้ใน พ.ศ. ๒๐๕๗ กล่าวว่าเจ้าธรรมรังสีสร้างพระพุทธรูปในวัดนี้

วัดเจดีย์สี่ห้อง ตั้งอยู่ทางตะวันออกของวัดเชตุพน ห่างไปประมาณ ๑๐๐ เมตร สิ่งที่น่าสนใจ คือ ที่ฐานเจดีย์ประธานมีภาพปูนปั้นประดับโดยรอบ ปั้นเป็นรูปบุรุษ และสตรี สวมอาภรณ์ เครื่องประดับ ในมือถือภาชนะ มีพรรณพฤกษางอกโผล่พ้นออกมาที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ นอกจากนั้นมีปูนปั้นรูปช้าง และสิงห์ประดับรูปบุคคล องค์เจดีย์ประธานเป็นทรงระฆังกลมที่ได้รับการบูรณะ ส่วนยอดเจดีย์ได้หักพังลง

พระอัจนะ วัดศรีชุม

วัดสะพานหิน วัดนี้ตั้งอยู่บนเนินเขา สูงประมาณ ๒๐๐ เมตร ทางเดินขึ้นปูลาดด้วยหินชนวนจากตีนเขาขึ้นไปเป็นระยะทาง ๓๐๐ เมตร สิ่งสำคัญภายในวัด ได้แก่ พระประธานเป็นพระพุทธรูปยืน ขนาดใหญ่ ปางประทานอภัย สูง ๑๒.๕๐ เมตร เรียกว่า *"พระอัฏฐารศ"*

โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านตะวันออก

วัดช้างล้อม เป็นโบราณสถานที่สำคัญ มีเจดีย์ทรงกลมแบบลังกาเป็นประธานของวัด รอบฐานเจดีย์ประดับด้วยปูนปั้นเป็นรูปช้างโผล่ครึ่งตัวด้านหน้ามีฐานวิหารก่อด้วยอิฐ และยังมีฐานกำแพงแก้วก่อด้วยอิฐล้อมรอบ

วัดตระพังทองหลาง อยู่ริมถนนจรดวิถีถ่อง หากเดินทางมาจากจังหวัดสุโขทัย วัดตระพังทองหลางอยู่ซ้ายมือ มีมณฑปรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสก่อด้วยอิฐ ผนังด้านนอกประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้น ตอนพระพุทธเจ้าเสด็จลงจากดาวดึงส์ ประทานเทศนาโปรดพระพุทธบิดากับกษัตริย์ศากยราช และตอนเสด็จโปรดนางพิมพา นับเป็นศิลปกรรมชิ้นเอกของสุโขทัย

บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยครอบคลุมพื้นที่กว่า ๗๐ ตารางกิโลเมตร มีโรงละครกลางแจ้ง และโบราณสถานสำคัญที่น่าชมอีกมากมาย สามารถศึกษาข้อมูลได้ที่ www.su.ac.th/sukhothai โบราณสถานที่ควรชมนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น เช่น

ทิศตะวันออก	วัดเจดีย์สูง และวัดเกาะไม้แดง
ทิศตะวันตก	วัดพระบาทน้อย วัดเจดีย์งาม วัดมังกร วัดอรัญญิก และวัดช้างรอบ
ทิศใต้	วัดศรีพิจิตรกิรติกัลยาราม วัดต้นจันและวัดอโศการาม

วัดสะพานหิน อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ค่าเข้าชม นักท่องเที่ยว ชาวไทย ๒๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท ในกรณีที่นำยานพาหนะเข้าเขตโบราณสถานต้องเสียค่าธรรมเนียมอีกด้วย และที่บริเวณลานจอดรถของอุทยานฯ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจัดบริการรถราง นำชมรอบๆ อุทยานฯ ค่าบริการ นักท่องเที่ยวชาวไทย ๒๐ บาท ชาวต่างชาติ ๔๐ บาท นอกจากนั้นที่บริเวณด้านหน้าอุทยานฯ มีบริการรถจักรยานให้เช่า อุทยานฯ เปิดทุกวัน เวลา ๐๖.๐๐-๒๑.๐๐ น. (ปิดจำหน่ายบัตรเวลา ๑๘.๐๐ น.) หมายเหตุ มีการส่องไฟโบราณสถาน เวลา ๑๙.๐๐-๒๑.๐๐ น. กรณีเข้าชมเป็นหมู่คณะ และต้องการวิทยากรนำชม กรุณาติดต่อศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ๖๔๒๑๐ โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๕๒๗, ๐ ๕๕๖๙ ๗๒๔๑ หรือ ๐ ๕๕๖๙ ๗๓๑๐

การเดินทาง นั่งรถประจำทางหรือรถท้องถิ่น (คอกหมู) ของสุโขทัยได้ที่สถานีขนส่งสุโขทัย หรือ จากท่ารถในตัวเมืองสุโขทัย ห่างจากสะพานข้ามแม่น้ำยมไปราว ๒๐๐ เมตร นั่งรถสองแถวสายเมืองเก่าออกทุก ๒๐ นาที เวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น.

อำเภอคีรีมาศ

อุทยานแห่งชาติรามคำแหง (เขาหลวง) ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอคีรีมาศ และอำเภอบ้านด่านลานหอย มีพื้นที่ประมาณ ๒๑๓,๒๑๕ ไร่ ได้รับการประกาศแต่งตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติรามคำแหง เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๓ เป็นอุทยานแห่งชาติทางประวัติศาสตร์แห่งแรกของเมืองไทยที่น่าสนใจและน่าศึกษา เพราะเป็นการอนุรักษ์ป่าที่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยกรุงสุโขทัยไว้พร้อมกับพื้นที่ทางธรรมชาติ ในสมัยก่อนเรียกป่านี้ว่า *"ป่าเขาหลวง"* แต่เมื่อทางการเข้ามาดำเนินการสงวนพื้นที่แห่งนี้ไว้เพื่อประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้นได้ตั้งชื่อใหม่ว่า "รามคำแหง" ซึ่งเป็นมงคลนาม เพราะมาจากพระนามของกษัตริย์อัจฉริยะของชาติไทย คือ *"พ่อขุนรามคำแหงมหาราช"* ผู้ครองกรุงสุโขทัย เพราะชื่อเดิม (เขาหลวง) ซ้ำกับ *"ป่าเขาหลวง"* ซึ่งเป็นชื่ออุทยานแห่งชาติเขาหลวงที่จังหวัดนครศรีธรรมราช อุทยานแห่งชาติรามคำแหงมีขุนเขาที่สูงเด่นเป็นสง่า คือ *ยอดเขาหลวง* ภายในอุทยานฯ มีสัตว์ป่า เช่น วัวแดง เก้ง หมี หมูป่า นกกระเต็น และนกนางแอ่น พรรณไม้ที่สำคัญได้แก่ สัก ตะเคียน เต็ง รัง พืชสมุนไพร และว่าน น้ำตกที่สวยงาม และถ้ำต่างๆ ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ เป็นภูเขาสลับซับซ้อน ทอดตัวอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ ตั้งตระหง่านอยู่บนพื้นราบคล้ายจอมปลวกขนาดใหญ่โดดเด่นเป็นสง่าอยู่กลางทุ่งนา สภาพอากาศบนยอดเขาหนาวเย็นตลอดปี มีเมฆหมอกปกคลุมมากในฤดูหนาว และฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ย

โดยประมาณ ๑๒-๑๔ องศาเซลเซียส ช่วงที่เหมาะสมในการไปเที่ยวอุทยานฯ ประมาณเดือนกันยายน-กุมภาพันธ์

สถานที่น่าสนใจภายในอุทยานฯ ได้แก่

เขาหลวง อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลถึง ๑,๒๐๐ เมตร เป็นภูเขาที่มีหน้าผาสูงชัน และมียอดเขาสูงที่สุดอยู่ทางด้านทิศใต้ของเมืองสุโขทัย บนยอดเขามีทิวทัศน์ที่สวยงาม และปกคลุมด้วยทุ่งหญ้าธรรมชาติ ประกอบด้วยยอดเขา ๔ ยอดด้วยกัน คือ ยอดเขานารายณ์ สูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๑๖๐ เมตร เป็นที่ตั้งของสถานีโทรคมนาคมเขานารายณ์ของกองทัพอากาศมีเนื้อที่ ๒๕ ไร่ บริเวณเขานารายณ์มีหน้าผาที่สวยงาม และสูงชัน สามารถมองเห็นทิวทัศน์รอบเขา ในเวลากลางคืนจะเห็นแสงไฟจากจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดพิษณุโลก ยอดเขาพระแม่ย่า สูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๒๐๐ เมตร เดิมเคยเป็นที่ประทับ และจำศีลภาวนาของพระแม่ย่า ยอดเขาภูกาสูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๒๐๐ เมตร และ ยอดเขาพระเจดีย์ สูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๑๘๕ เมตร เมื่อมองจากยอดเขาเหล่านี้ลงไปเห็น "สรีดภงค์" เป็นทิวทัศน์ที่สวยงาม และตัวจังหวัดสุโขทัยได้อย่างชัดเจน

ทุ่งหญ้าธรรมชาติ บนยอดเขาเป็นทุ่งหญ้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมีเนื้อที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ มีหญ้าหลายชนิดขึ้นอยู่รวมกัน บางชนิดเป็นพืชสมุนไพร

ไทรงาม เป็นต้นไทรขนาดใหญ่แผ่กิ่งก้านสาขาลักษณะสวยงาม เหมาะที่จะไปนั่งพักผ่อน อยู่ระหว่างทางขึ้นยอดเขาหลวง

ปล่องนางนาค อยู่ห่างจากไทรงาม ๓๒๐ เมตร เป็นปล่องธรรมชาติอยู่บริเวณยอดเขามีความกว้างประมาณ ๐.๕ เมตร ยาวประมาณ ๑.๕ เมตร ความลึกไม่สามารถวัดได้ ตามตำนานพระร่วงในพงศาวดารเหนือเจ้าเมืองออกมาจำศีลที่เขาหลวงจึงเกิดตำนานเรื่องพระร่วงซึ่งเกี่ยวข้องกับปล่องนางนาคนี้

สมุนไพร และ *ว่าน* ในพื้นที่อุทยานฯ มีว่าน และสมุนไพรหลายชนิด เช่น โดไม่รู้ล้ม หอมไกลดง นางคุ้ม หนุมานประสานกาย และกำลังเสือโคร่ง เป็นต้น

สวนลุ่ม หรือ *สวนลุมพินีวัน* เป็นสวนว่านยาสมุนไพรอีกแห่งหนึ่งอยู่ที่เชิงเขาหลวง ปัจจุบันคือ ที่ตั้งของสำนักงานอุทยานแห่งชาติรามคำแหง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของเขาหลวง

ประตูประวัติศาสตร์ มีประตูทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏอยู่ คือ *"ประตูป่า"* อยู่ทางทิศเหนือของสวนลุ่ม หรือบริเวณที่ตั้งหน่วยพิทักษ์ อุทยานฯ *"ประตูมะค่า"* อยู่ทางทิศตะวันตก เป็นประตูตั้งอยู่บริเวณเมืองหน้าด่าน

"ประตูเปลือย" อยู่ทางทิศตะวันออกของสวนลุ่ม ตั้งอยู่บริเวณด่านตรวจของอุทยานฯ *"ประตูพระร่วง"* อยู่ทางทิศใต้ของสวนลุ่ม และมีเรื่องเล่ามาว่าเป็นประตูที่พระร่วงเข้ามาเล่นว่าว ณ ที่แห่งนี้

น้ำตกสายรุ้ง อยู่ทางทิศตะวันตกของเขาหลวง เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงและสวยงาม เกิดจากต้นน้ำบริเวณเขาเจดีย์มาเป็นลำธารคลองไผ่นาไหลลงมาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทิ้งตัวลงมาจากผาหินที่สูง เมื่อถูกแสงแดดส่องกระทบกับสายน้ำทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเป็นสายรุ้งมีสีสันสวยงาม ช่วงระยะเวลาที่สามารถมองเห็นสายรุ้งตั้งแต่เวลา ๑๑.๐๐-๑๖.๐๐ น. ภายในบริเวณน้ำตกมีหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ อยู่ห่างจากอุทยานฯ ๕๐ เมตร ตัวน้ำตกมีทั้งหมด ๔ ชั้น แต่ละชั้นสามารถลงเล่นน้ำได้ โดยต้องเดินเท้าจากหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ขึ้นไปตามธารน้ำไหล ระยะทาง ๘๐๐ เมตร ๙๐๐ เมตร ๑,๑๖๐ เมตร และ ๑,๒๐๐ เมตร ตามลำดับ

การเดินทาง จากจังหวัดสุโขทัยใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายสุโขทัย-คีรีมาศ พอถึงอำเภอคีรีมาศให้ตรงไปอีกประมาณ ๑๘ กิโลเมตร จะมีทางแยกขวามือโดยผ่านอำเภอบ้านด่านลานหอยเข้าไป ๑๓ กิโลเมตร แล้วมีทางแยกขวาอีกครั้งให้ตรงเข้าไปประมาณ ๔ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ

รอยพระพุทธบาท ตั้งอยู่เชิงเขาถ้ำพระบาท ทำด้วยหินชนวน แกะสลักรอยมงคล ๑๐๘ สร้างในสมัยพระมหาธรรมราชาลิไท อายุประมาณ ๖๐๐ ปีเศษ

ปรางค์เขาปู่จา ก่อด้วยอิฐขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนภูเขาลูกเล็ก ๆ ใกล้กับอุทยานฯ เป็นศิลปะเขมรสมัยบาปวน สร้างสำหรับคนเดินทางเพื่อใช้ประกอบพิธีทางศาสนา มีอายุประมาณ ๑,๕๐๐ ปีเศษ

ถ้ำพระนารายณ์ เป็นสถานที่ที่เคยพบเทวรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรเปล่งรัศมี ซึ่งราษฎรที่พบคิดว่าเป็นพระนารายณ์ ปัจจุบันถูกทุบทำลายจนหมดคงเหลือแต่ฐานเท่านั้น

ถ้ำพระแม่ย่า เป็นเพิงหินขนาดใหญ่เคยเป็นสถานที่ประดิษฐานรูปปั้นพระแม่ย่า ปัจจุบันได้อัญเชิญไปประดิษฐานที่ศาลพระแม่ย่า หน้าศาลากลางจังหวัดสุโขทัย

ถนนพระร่วง เป็นถนนสายประวัติศาสตร์ที่เชื่อมระหว่างเมืองกำแพงเพชรผ่านสุโขทัยจรดศรีสัชนาลัย ระยะทาง ๑๒๓ กิโลเมตร เชื่อว่าถนนสายนี้สร้างเมื่อ ๗๐๐ ปีมาแล้ว เพื่อใช้เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์อาจถือว่าเป็นทางหลวงแผ่นดินสายแรกของประเทศไทย

นอกจากนั้นทางอุทยานฯ ได้จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ โดยเริ่มจากที่ทำการอุทยานฯ ผ่านสวนสมุนไพร ป่าดิบแล้ง ไทรงาม ชั้นดิน และชั้นหิน เป็นต้น ไปสิ้นสุดที่น้ำตกหินราง ระยะทางประมาณ

๓ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ๒ ชั่วโมง โดยทางอุทยานฯ จัดทำป้ายสื่อความหมายต่างๆ ไว้เป็นระยะ

ค่าเข้าอุทยานฯ ชาวไทย ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท เด็ก ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ผู้ใหญ่ ๒๐๐ บาท เด็ก ๑๐๐ บาท นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการลูกหาบขึ้นยอดเขาหลวงราคากิโลกรัมละประมาณ ๑๕ บาท โดยสามารถติดต่อได้ที่อุทยานฯ

สถานที่พัก อุทยานฯ มีบ้านพักบริการ จำนวน ๓ หลัง พักได้ ๖-๑๐ คน ราคา ๕๐๐ บาท/คืน และมีเต็นท์ให้เช่า ถ้านำเต็นท์มาเองเสียค่าพื้นที่ ๓๐ บาท/คน/คืน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ อุทยานแห่งชาติรามคำแหง ตู้ ปณ. ๑ อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ๖๔๑๖๐ โทร. ๐ ๕๕๙๑ ๐๐๐๐-๑ หรือ *กรมอุทยานแห่งชาติฯ* โทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๗๖๐ www.dnp.go.th

การเดินทาง รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านนครสวรรค์ จากนั้นเลี้ยวซ้ายใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ไปจนถึงกำแพงเพชร แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ จนถึงอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ก่อนถึงจังหวัดสุโขทัย ๒๐ กิโลเมตร บริเวณกิโลเมตรที่ ๔๑๔ จะเห็นยอดเขาสูงอยู่ทางซ้ายมือแล้วเลี้ยวซ้ายไปประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติรามคำแหง

รถโดยสารประจำทาง จากอำเภอคีรีมาศ นักท่องเที่ยวสามารถเหมารถสองแถวได้ที่บริเวณแยกอำเภอคีรีมาศ ราคาเที่ยวละประมาณ ๓๕๐-๔๐๐ บาท เข้าไปยังอุทยานฯ

ข้อแนะนำสำหรับนักท่องเที่ยว

- อุทยานฯ ไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเดินขึ้นยอดเขาหลวงหลังเวลา ๑๕.๓๐ น. นักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางไปค้างแรมด้านบน ควรเตรียมอาหารให้เพียงพอ พร้อมเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เสื้อกันหนาว หมวก ไฟฉาย ยา และอาหารแห้ง เป็นต้น

อำเภอสวรรคโลก

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สวรรควรนายก ตำบลเมืองสวรรคโลก หลังวัดสวรรคาราม (วัดกลาง) ห่างจากตัวเมืองสุโขทัย ๓๘ กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าไปอีกประมาณ ๑.๖ กิโลเมตร พิพิธภัณฑ์จัดแสดง ๒ ส่วน ได้แก่ ชั้นบนจัดแสดงประติมากรรมสมัยต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นสมบัติที่มาจากวัดสวรรควรนายก และบางส่วนย้ายมาจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง เป็นพระพุทธรูปในสมัยต่างๆ ตั้งแต่ก่อนยุคสุโขทัยจนถึงยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น ชั้นล่างจัดแสดงเครื่องถ้วยสังคโลก เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ ขุดพบมากที่แหล่งโบราณคดีเครื่องถ้วยสังคโลกบ้านเกาะน้อย และบ้านป่ายาง อำเภอศรีสัชนาลัย รวมทั้งแสดงเครื่องถ้วยชามสมบัติใต้ทะเลที่งมได้จากแหล่งเรือจมในอ่าวไทย เปิดทุกวัน เว้นวันจันทร์-อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ค่าเข้าชม

ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๓๐ บาท ในกรณีเข้าชมเป็นหมู่คณะ และต้องการวิทยากรนำชม โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๑๕๓๑, ๐ ๕๕๖๔ ๓๑๖๖ www.thailandmuseum.com

สวนหลวงพระร่วงเฉลิมพระเกียรติ (ทุ่งแม่ระวิง) หมู่ ๙ ตำบลป่ากุมเกาะ เดิมเป็นหนองน้ำสาธารณะขนาดใหญ่ ปัจจุบันมีพื้นที่ทั้งหมด ๘๓๐ ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นน้ำ ๖๔๕ ไร่ พื้นดิน ๑๘๕ ไร่ ลักษณะของสวนนี้เป็นเกาะมีน้ำล้อมรอบมองเห็นทิวทัศน์ได้ เหมาะสำหรับพักผ่อน ภายในบริเวณมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ สะพานไม้โบราณ ยาว ๓๐๐ เมตร ใช้ข้ามอ่างน้ำเกาะกลางทุ่งแม่ระวิง สักการบูชาพระร่วง ณ วงเวียนประดิษฐานรูปพระร่วง ตั้งอยู่ปากทางเข้าเกาะกลางทุ่งแม่ระวิง สักการบูชาพระมหาโพธิสัตว์เจ้าแม่กวนอิม และนมัสการศาลปู่ก๊อก ข้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลป่ากุมเกาะ พักผ่อนศาลาริมทาง ชมวิวทิวทัศน์รอบเกาะ และดูงานของโครงการเกษตรผสมผสาน ได้แก่ ทำนา ทำสวน เลี้ยงไก่ พิพิธภัณฑ์ชาวนาแหล่งรวบรวมอุปกรณ์ชาวนาโบราณ วิถีชีวิตของชาวนาสมัยสุโขทัย แปลงสวนสมุนไพรสาธิต และเรือนเพาะชำกล้าไม้ นอกจากนั้นภายในบริเวณสวนแห่งนี้มีอาคารเอนกประสงค์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของดีจังหวัดสุโขทัย

สนามบินสุโขทัย : อาณาจักรแห่งการเรียนรู้ ตั้งอยู่ เลขที่ ๙๙ หมู่ ๔ ตำบลคลองกระจง โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๗๒๒๕-๖ สนามบินรักษาเอกลักษณ์ของอาคารให้เป็นแบบท้องถิ่น จัดสภาพภูมิทัศน์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้วยการจัดทำโครงการเกษตรอินทรีย์ ทำนาข้าวปลอดสารพิษ โครงการอนุรักษ์กระบือไทย จัดอบรมความรู้ภาษาอังกฤษให้กับชุมชนและประชาชน

อำเภอศรีสัชนาลัย

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ตำบลเมืองเก่า บริเวณที่เรียกว่า *"แก่งหลวง"* ห่างจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัยลงมาทางอำเภอสวรรคโลก ๑๑ กิโลเมตร หรือห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๕๕๐ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลศรีสัชนาลัย ตำบลสารจิตร ตำบลหนองอ้อ และตำบลท่าชัย เมืองโบราณศรีสัชนาลัยอยู่ในเขตหมู่บ้านพระปรางค์ ตำบลศรีสัชนาลัย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๔๕.๑๔ ตารางกิโลเมตร เดิมชื่อว่า *"เมืองเชลียง"* แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น *"ศรีสัชนาลัย"* ในสมัยกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงขึ้นครองกรุงสุโขทัย และได้สร้างเมืองขึ้นใหม่เป็นศูนย์กลางการปกครองแทนเมืองเชลียง ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์มีโบราณสถานและโบราณวัตถุทั้งหมด ๒๑๕ แห่ง สำรวจค้นพบแล้ว ๒๐๔ แห่ง โบราณสถานที่สำคัญๆ ได้แก่

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ หรือ ***วัดพระบรมธาตุเมืองเชลียง*** และเรียกอีกชื่อว่า *วัดพระปรางค์* ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองเก่าศรีสัชนาลัย ลงไป

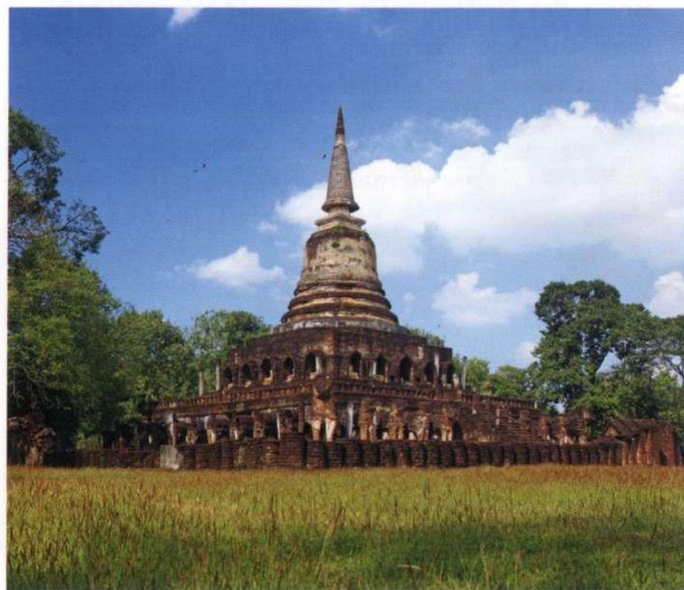
ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ ๓ กิโลเมตร เป็นกลุ่มโบราณสถานขนาดใหญ่ และเป็นพระอารามหลวงชั้นราชวรวิหาร มีโบราณสถานที่สำคัญภายในวัด ได้แก่ *ปรางค์ประธาน* ก่อด้วยศิลาแลงฉาบปูน เป็นสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยา บริเวณเรือนธาตุด้านหน้ามีบันไดขึ้นองค์ปรางค์สู่ซุ้มโถง ผนังภายในองค์ปรางค์มีรอยจิตรกรรมฝาผนังซึ่งลบเลือนไปมาก ด้านหน้าองค์ปรางค์มีวิหาร ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่ปางมารวิชัย และทางด้านขวามีพระพุทธรูปปูนปั้นปางลีลาลักษณะงดงาม กำแพงวัดเป็นศิลาและแท่นกลมขนาดใหญ่เรียงชิดติดกันเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๖๐ เมตร ยาว ๙๐ เมตร เหนือซุ้มประตูทำเป็นรูปคล้ายหลังคายอด และเหนือซุ้มขึ้นไปเป็นปูนปั้นรูปพระพักตร์พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร พระธาตุมุเตา อยู่ด้านหลังปรางค์ประธานนอกกำแพงแก้ว มีลักษณะเป็นเจดีย์ทรงมอญ ในการขุดแต่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ พบทองจังโกประดับส่วนยอดของเจดีย์ มณฑปพระอัฏฐารศอยู่ด้านหลังของพระธาตุมุเตา เดิมน่าจะเป็นมณฑปพระสี่อิริยาบถ ต่อมาได้ซ่อมแซมดัดแปลง ภายในซุ้มคูหามีพระพุทธรูปยืน เดิมมณฑปมุงหลังคาด้วยกระเบื้องดินเผา วิหารพระสองพี่น้อง อยู่ทางซ้ายมณฑปพระอัฏฐารศ ก่อด้วยศิลาแลง มีพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย ๒ องค์อยู่บนแท่นพระ จากการขุดค้นทางโบราณคดีพบว่าฐานวิหารสองพี่น้องก่อทับอาคารเดิมที่ก่อด้วยอิฐ และด้านข้างทางขวาของพระวิหารพบฐานรอยพระพุทธบาท โบสถ์ ตั้งอยู่ด้านหน้าพระวิหาร ปัจจุบันทางวัดได้บูรณปฏิสังขรณ์ใหม่ทั้งหลังโดยสร้างทับโบสถ์เดิม กุฎิพระร่วงพระลือ หรือเรียกอีกชื่อว่า *ศาลพระร่วงพระลือ* มีลักษณะเป็นมณฑป ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสกว้าง หลังคาทรงมณฑปก่ออิฐซ้อนกัน ๔ ขั้น ภายในประดิษฐานรูปหล่อพระร่วงพระลือ (จำลอง)

วัดเขาพนมเพลิง ตั้งอยู่บนยอดเขาพนมเพลิงภายในกำแพงเมือง มีเจดีย์ประธานทรงกลม และมณฑปก่อด้วยศิลาแลง ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสยกพื้นสูง หลังคาโค้งแหลม มีบันไดทางขึ้นสู่มณฑป ชาวบ้านเรียกว่า ศาลเจ้าแม่ละอองสำลี สามารถขึ้นวัดได้ ๒ ทาง คือ ทางด้านหน้าวัดแก่งหลวง และด้านข้างวัดซึ่งทางขึ้นเป็นบันไดศิลาแลง ระหว่างทางขึ้นทั้งสองด้านมีศาลาพักด้วย

วัดเขาสุวรรณคีรี อยู่ทางทิศตะวันตก ถัดจากเขาพนมเพลิงไปประมาณ ๒๐๐ เมตร โดยตั้งอยู่บนเขาอีกยอดหนึ่งในเทือกเขาเดียวกัน กลุ่มโบราณสถานที่สำคัญ คือ เจดีย์ประธานทรงกลมขนาดใหญ่ก่อด้วยศิลาแลง ฐานเขียงใหญ่ ๕ ขั้น ใช้เป็นลานประทักษิณ มีซุ้มพระทั้ง ๔ ด้าน ตรงก้านฉัตรมีพระพุทธรูปปูนปั้นปางลีลาในท่าเดินจงกรมรอบก้านฉัตรเช่นเดียวกับวัดช้างล้อม ด้านหลังเจดีย์ประธานมีเจดีย์ทรงกลมล้อมรอบด้วยแนวกำแพงศิลาแลง

วัดนางพญา ตั้งอยู่แนวเดียวกับวัดสวนแก้วอุทยานใหญ่ มีลวดลายปูนปั้นงดงามมาก ปรากฏอยู่บนซากผนังวิหารด้านตะวันตกเฉียงเหนือซึ่งเป็นวิหารขนาดเจ็ดห้อง เสาวิหารทุกด้านมีเทพนม และลวดลายต่างๆ ทำด้วยสังคโลกไม่เคลือบ เจดีย์ประธานของวัดเป็นเจดีย์ทรงกลมตั้งอยู่บนฐานประทักษิณ ซุ้มด้านหน้ามีบันไดทางขึ้นจนถึงโถงเจดีย์ ตรงกลางโถงมีแกนเจดีย์ประดับด้วยลวดลายปูนปั้น วิหารก่อด้วยศิลาแลงมีมุขหน้า และมุขหลัง ผนังวิหารเจาะช่องแสง ผนังด้านใต้มีลวดลายปูนปั้น ลักษณะเด่นก็คือ ลวดลายปูนปั้นทำเป็นกึ่งมนุษย์กึ่งวานรกำลังวิ่ง แต่ถูกทำลายไปบางส่วน นอกจากนั้นยังทำเป็นลวดลายพรรณพฤกษา และรูปเทพนมเป็นศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้น

วัดช้างล้อม อยู่ภายในกำแพงเมืองศรีสัชนาลัย บนที่ราบเชิงเขาด้านทิศใต้ของเขาพนมเพลิง โบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงลังกา ตั้งอยู่บนฐานประทักษิณรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ภายในกำแพงแก้วสี่เหลี่ยมจัตุรัส ที่ฐานเจดีย์มีช้างปูนปั้นยืนหันหลังชนผนังเจดีย์อยู่โดยรอบจำนวน ๓๙ เชือก และช้างที่อยู่ตามมุมเจดีย์ทั้ง ๔ ทิศ ตกแต่งเป็นช้างทรงเครื่อง มีลวดลายปูนปั้นประดับที่คอ ต้นขา และข้อเท้า ทางด้านหน้าเจดีย์ประธานมีบันไดขึ้นสู่ลานประทักษิณ เหนือฐานประทักษิณมีซุ้มพระพุทธรูปปางมารวิชัย ผนังซุ้มมีประติมากรรมรูปต้นโพธิ์อยู่เบื้องหลังพระพุทธรูป แต่พระพุทธรูปได้ถูกทำลายไปคงเหลือเพียงองค์เดียวทางด้านทิศเหนือ บริเวณองค์ระฆังขึ้นไปเป็นบัลลังก์ ก้านฉัตรประดับด้วยรูปพระสาวกปูนปั้นลีลา

วัดช้างล้อม

นูนต่ำจำนวน ๑๗ องค์ มีวิหารอยู่ด้านหน้าเจดีย์ประธาน นอกจากนั้นเป็นวิหารขนาดเล็กๆ ๒ หลัง และเจดีย์ราย ๒ องค์ วัดช้างล้อมที่เมืองศรีสัชนาลัยนี้ ช้างจะมีลักษณะที่เด่นกว่าช้างปูนปั้นที่วัดอื่นๆ คือ ยืนเต็มตัวแยกออกจากผนัง มีขนาดสูงใหญ่กว่าช้างจริง และด้านหน้ามีพุ่มดอกบัวปูนปั้นประดับไว้

วัดสวนแก้วอุทยานใหญ่ ตั้งอยู่ภายในกำแพงเมือง ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากวัดเจดีย์เจ็ดแถวโบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงกลมก่อด้วยศิลาแลง องค์ระฆังได้พังทลายลง ด้านหน้ามีบันไดขึ้นไปจากมุขหลังของวิหารถึงเรือนธาตุเพื่อสักการะพระพุทธรูป เจดีย์ประธานมีวิหารและมุขด้านหน้า ส่วนด้านหลัง มีบันไดขึ้น ๕ ทาง เสาวิหาร และกำแพงวัดก่อด้วยศิลาแลง

วัดสวนแก้วอุทยานน้อย หรือ ***วัดสระแก้ว*** อยู่ห่างจากวัดช้างล้อม ๒๐๐ เมตร กลุ่มโบราณสถานมีกำแพงแก้วล้อมรอบ มีประตูทางเข้าด้านหน้า และด้านหลังวัด มีโบราณสถานประกอบด้วยเจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงดอกบัวตูมล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว วิหารมีซุ้มพระตั้งอยู่ด้านหลังลักษณะเป็นมณฑป หลังคามณฑปเป็นรูปโค้งแหลม ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปประทับนั่งปางมารวิชัย

วัดชมชื่น ตั้งอยู่ริมแม่น้ำยม ห่างจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุมาทางทิศตะวันออกประมาณ ๔๐๐ เมตร โบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงกลมก่อด้วยศิลาแลง วิหารอยู่ด้านหน้า เจดีย์ประธานก่อด้วยศิลาแลงขนาด ๖ ห้อง มีมุขยื่นออกมาด้านหน้า ด้านหลังพระวิหารเชื่อมต่อกับมณฑป คล้ายเป็นห้องทึบอยู่ท้ายวิหาร หลังคาใช้ศิลาแลงก่อเหลื่อมเข้าหากันเป็นรูปจั่วแหลม ด้านหน้าทั้งสองข้างมณฑปทำเป็นซุ้มจระนำ ๒ ซุ้ม

วัดเจดีย์เจ็ดแถว สุโขทัย

ด้านหลังมีซุ้มจระนำเดิมประดิษฐานพระพุทธรูปปางนาคปรก แต่ปัจจุบันได้สูญหายไปแล้ว นอกจากนี้ยังมีลวดลายปูนปั้นที่หน้าบันด้านหลังมณฑป จากการขุดค้นบริเวณด้านหน้าพระวิหารพบหลักฐานโครงกระดูกมนุษย์จำนวน ๑๕ โครง ในระดับความลึก ๗-๘ เมตร อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๙ ถึงสมัยทวารวดี ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๖ และได้พบกลุ่มโบราณสถานก่อด้วยอิฐขนาดใหญ่ และพบเครื่องถ้วยเชลียงจำนวนมากประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๗ จนถึงสมัยสุโขทัย

วัดเจดีย์เจ็ดแถว อยู่ด้านหน้าวัดช้างล้อม นับว่ามีความสวยงามมากกว่าวัดอื่นในเมืองสุโขทัย เพราะมีเจดีย์แบบต่างๆ กันมากมายที่เป็นศิลปะสุโขทัยแท้ และศิลปะศรีวิชัยผสมสุโขทัย โบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานรูปดอกบัวตูมอยู่ด้านหลังพระวิหาร และเจดีย์รายรวมทั้งอาคารขนาดเล็กแบบต่างๆ จำนวน ๓๓ องค์ มีกำแพงแก้วล้อมรอบอีกชั้นหนึ่ง นอกกำแพงมีโบสถ์ และบ่อน้ำ เจดีย์รายที่วัดเจดีย์เจ็ดแถวได้รับอิทธิพลศิลปะจากที่ต่างๆ หลายแห่ง เช่น ลังกา และพุกาม ด้านหลังเจดีย์ประธานมีเจดีย์รายที่มีลักษณะเด่น คือ ฐานเป็นเจดีย์สี่เหลี่ยมจัตุรัส ยอดเป็นทรงกลม ภายในเจดีย์มีซุ้มโถง ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปยืนปูนปั้น มีภาพจิตรกรรมเป็นภาพอดีตพระพุทธเจ้า และเหล่าเทวดา กษัตริย์ ส่วนซุ้มจระนำด้านหลังของเรือนธาตุทำเป็นพระพุทธรูปนาคปรก สาเหตุที่เรียกว่า วัดเจดีย์เจ็ดแถวเนื่องจากได้พบเจดีย์จำนวนมากหลายแถวภายในวัด และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงสันนิษฐานว่าวัดเจดีย์เจ็ดแถวเป็นที่ประดิษฐานพระอัฐิของพระราชวงศ์สุโขทัย

อุทยานฯ เปิดทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๒๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท ในกรณีที่นำยานพาหนะเข้าภายในเขตอุทยานฯ ต้องเสียค่าธรรมเนียมอีกด้วย และมีบริการรถรางนำชมโบราณสถานทั่วบริเวณ ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๔๐ บาท หากนักท่องเที่ยวต้องการขอวิทยากรนำชม ติดต่อได้ที่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ๖๔๑๓๐ โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๙๒๑๑

การเดินทาง จากตัวเมืองสุโขทัย ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายสุโขทัย-สวรรคโลก-ศรีสัชนาลัย ไปจนถึงระหว่างกิโลเมตรที่ ๑๘-๑๙ เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานแม่น้ำยม มีทางแยกขวาเข้าอุทยานฯ ไปประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร เป็นระยะทาง ๖๘ กิโลเมตร หรือ รถโดยสารประจำทาง นั่งรถสายสุโขทัย-ศรีสัชนาลัย ออกจากท่ารถที่ตลาดเทศบาลไปอุทยานฯ ทุกวัน

ศูนย์ศึกษาและอนุรักษ์เตาสังคโลก (เตาทุเรียง) บ้านเกาะน้อย ห่างจากตัวเมืองเก่าศรีสัชนาลัยเลียบแม่น้ำยมไปทางเหนือประมาณ ๖.๕ กิโลเมตร ขุดพบเตาเผาเครื่องถ้วยสังคโลกแล้วกว่า ๕๐๐ เตา ในระยะทางยาวประมาณ ๑ กิโลเมตร ถือได้ว่าเป็นนิคมอุตสาหกรรมของเมืองศรีสัชนาลัย มีการขุดพบเครื่องสังคโลกทั้งในสภาพสมบูรณ์ และแตกหักเป็นจำนวนมาก

ลักษณะเตาเผาเป็นรูปยาวรีคล้ายประทุนเรือจ้าง ยาวประมาณ ๗-๘ เมตร ศูนย์ศึกษาฯ ประกอบด้วยอาคาร ๒ หลัง ตัวอาคารสร้างครอบเตา อาคารแรก คือ เตาที่ ๔๒ เป็นเตาบนดิน อาคารที่สอง คือ เตาที่ ๖๑ เป็นเตาใต้ดิน ภายในตัวอาคารจัดแสดงโบราณวัตถุ เอกสารทางวิชาการ ตลอดจนวิวัฒนาการเครื่องถ้วยสมัยโบราณ เปิดทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๓๐ บาท

การเดินทาง จากอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัยไปทางทิศเหนือ ทางประตูเตาหม้อไปถึงบ้านเกาะน้อยประมาณ ๖.๕ กิโลเมตร จะเห็นซากเตาเผาโบราณเรียงรายอยู่โดยทั่วไป หรือเดินทางจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัยใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๒๐๑ ประมาณ ๗ กิโลเมตร มาที่บ้านเกาะน้อยจะเห็นอาคารศูนย์ฯ อยู่ทางซ้ายมือ

อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย เดิมชื่อ *ป่าคา* หมายถึงป่าคาหลวง ตั้งอยู่ที่บ้านป่าคา หมู่ ๖ ตำบลบ้านแก่ง จัดตั้งขึ้นตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เพื่อรักษาสภาพป่าที่เป็นป่าต้นน้ำลำธาร และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ อุทยานฯ แห่งนี้ครอบคลุมพื้นที่อำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอทุ่งเสลี่ยม และอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๓๑๙ ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าคาขนาดใหญ่ เป็นต้นน้ำของแม่น้ำท่าแพ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะสัณฐานเป็นเทือกเขา ประกอบด้วยป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าดงดิบเขา สัตว์ป่าที่พบได้แก่ กระแต เสือไฟ อีเห็น ข้างลาย เลียงผา และเต่าปูลู เป็นต้น ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๔

สถานที่น่าสนใจภายในอุทยานฯ ได้แก่

น้ำตกตาดเดือน ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๓๐๐ เมตร เป็นน้ำตกที่เกิดจากลำห้วยแม่ท่าแพ เป็นลานหินกว้าง แอ่งน้ำเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

ถ้ำค้างคาว ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เป็นถ้ำขนาดใหญ่มีหินงอกหินย้อยสวยงาม เป็นที่อยู่ของค้างคาวนับแสนตัว

ถ้ำธาราวสันต์ เป็นถ้ำหินปูนขนาดไม่ใหญ่นัก ลักษณะเป็นลานกว้างเป็นขั้นๆ ภายในถ้ำมีค้างคาวอาศัยอยู่ จากปากถ้ำต้องไต่เขาลงไป มีอุโมงค์ทางเดินที่เป็นผนังหินของภูเขาสองลูกมาชนกัน ผ่านอุโมงค์ที่คล้ายธารน้ำไหล ผนังหินมีลักษณะคล้ายหินอ่อน และมีบริเวณหนึ่งเป็นหินทรายรูปหัวสิงโต

น้ำตกห้วยทรายขาว ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๓ กิโลเมตร เกิดจากลำห้วยทรายขาวไหลผ่านหน้าผาหินลงสู่แอ่งน้ำขนาดเล็ก น้ำตกมี ๗ ชั้น ลดหลั่นกันไป น้ำตกห้วยทรายขาวอยู่ใจกลางขุนเขา มีต้นไม้นานาพันธุ์โดยรอบ

น้ำตกตาดดาว ต้นน้ำเกิดจากลำห้วยแม่ท่าแพ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่มีความสวยงาม ตัวน้ำตกไหลลงมาจากหน้าผาที่กว้างและสูงชันประมาณ ๕๐ เมตร มี ๒ สาย ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ด้วยการเดินเท้าประมาณ ๔ กิโลเมตร

นอกจากนั้นทางอุทยานฯ ได้จัดทำ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ไว้ ๒ เส้นทาง คือ

๑. เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติชมตะวัน เป็นเส้นทางที่อยู่บนไหล่เขา มีความลาดชันปานกลาง ผ่านร่องน้ำในบางช่วง ตลอดเส้นทางเป็นป่าเบญจพรรณ นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ของอุทยานฯ และระหว่างทางสามารถชมพระอาทิตย์ขึ้นในตอนเช้าได้ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาตินี้มีทั้งหมด ๑๔ สถานี แต่ละสถานีทางอุทยานฯ ได้จัดทำป้ายสื่อความหมายต่างๆ ไว้เป็นระยะๆ ใช้เวลาในการเดิน ๒-๓ ชั่วโมง ระยะทางไป-กลับรวม ๕,๕๐๐ เมตร

๒. เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติห้วยแม่ท่าแพ เป็นเส้นทางที่ต้องเดินวนกลับ ระหว่างทางเดินสามารถพบกับสัตว์ต่างๆ เช่น ผีเสื้อ เก้ง หมูป่า และกระรอก ลักษณะของป่าเป็นป่าดงดิบแล้งผสมกับป่าเบญจพรรณ ใช้เวลาในการเดินทาง ๑ ชั่วโมง เป็นระยะทาง ๒ กิโลเมตร

อุทยานฯ มีบ้านพักบริการ จำนวน ๖ หลัง พักได้ ๔-๑๐ คน ราคา ๖๐๐-๒,๐๐๐ บาท/คืน และมีเต็นท์ให้เช่า ถ้านำเต็นท์มาเองเสียค่าพื้นที่ ๓๐ บาท/คน/คืน สอบถามเพิ่มเติมได้ที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ตู้ ปณ. ๑๐ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ๖๔๑๓๐ โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๙๒๑๔-๕ หรือกรมอุทยานแห่งชาติฯ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๗๖๐ www.dnp.go.th

การเดินทาง รถยนต์ จากจังหวัดสุโขทัยสามารถเดินทางได้ ๒ เส้นทาง เส้นทางแรก จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๒ สายสุโขทัย-ตาก เลี่ยงเมืองไปประมาณ ๑๕ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๑๑๓ มาถึงสี่แยกสารจิตรแล้วเลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๒๙๔ เข้าสู่อุทยานฯ รวมระยะทางประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร เส้นทางที่สอง จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายสุโขทัย-ศรีสัชนาลัย ถึงอำเภอศรีสัชนาลัยให้เลี้ยวซ้ายผ่านหน้าโรงพยาบาลศรีสัชนาลัย ทางหลวงหมายเลข ๑๐๓๕ ระยะทางประมาณ ๑๑ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๒๔๙ สู่อุทยานฯ รวมระยะทางประมาณ ๑๒๒ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง มีรถสองแถวจากฝั่งตรงข้ามสถานีตำรวจภูธรอำเภอศรีสัชนาลัย ออกก่อนเที่ยงวันละ ๑ เที่ยว ใช้เวลาเดินทาง ๕๐ นาที

อำเภอทุ่งเสลี่ยม

หลวงพ่อศิลา แต่เดิมประดิษฐานอยู่ในถ้ำเจ้าราม กลางป่าลึกในเขตติดต่ออำเภอบ้านด่านลานหอย ต่อมาชาวอำเภอทุ่งเสลี่ยมได้อัญเชิญมาประดิษฐานไว้ที่วัดทุ่งเสลี่ยม เมื่อราว พ.ศ. ๒๔๗๒-๒๔๗๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๐ มีคนร้ายขโมยหลวงพ่อศิลาไป และได้มีการนำไปประมูลขายที่ประเทศอังกฤษ แต่ภายหลังก็สามารถติดตามกลับคืนมาได้และนำมาประดิษฐานยังวัดทุ่งเสลี่ยมตามเดิม

วัดพิพัฒน์มงคล เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำ หรือพระพุทธสุโขไพโรจน์ทอง หล่อด้วยทองคำหนัก ๙ กิโลกรัม ปางมารวิชัย ศิลปะสมัยสุโขทัยที่มีความงดงาม

อำเภอบ้านด่านลานหอย

ถ้ำเจ้าราม ตำบลวังน้ำขาว ห่างจากอำเภอบ้านด่านลานหอย ๓๐ กิโลเมตร เดิมชื่อ *"ถ้ำพระราม"* ได้ปรากฏอยู่ในหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ต่อมาชาวบ้านเรียกเพี้ยนเป็น "ถ้ำเจ้าราม" จากหลักฐานและคำบอกเล่าถ้ำเจ้ารามน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับพ่อขุนรามคำแหงฯ คือ เป็นที่พักผ่อนของพ่อขุนรามคำแหงฯ เพราะบริเวณถ้ำมีธรรมชาติที่สวยงาม และเป็นที่หลบภัยจากข้าศึกศัตรู ในบริเวณถ้ำเป็นที่โล่งกว้าง ด้านบนมีปล่องแสงพระอาทิตย์ส่องลงมาได้ และยังมีแผ่นศิลาจารึกเป็นภาษาสุโขทัยปรากฏอยู่ในถ้ำ ถ้ำเจ้ารามเป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาวกินแมลงหลายชนิดที่สำคัญ คือ ค้างคาวปากย่น จะออกมาหากินในตอนเย็นโดยบินต่อกันเป็นทิวสาย สวยงามน่าประทับใจแก่ผู้พบเห็น *การเดินทาง* จากจังหวัดสุโขทัยไปตามถนนสายสุโขทัย-ทุ่งเสลี่ยม ระยะทาง ๖๗ กิโลเมตร แล้วเดินทางต่อถนนลูกรัง รพช. สายทุ่งเสลี่ยม-บ้านด่านลานหอย ๑๙ กิโลเมตร ถึงที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าถ้ำเจ้าราม รวมระยะทาง ๘๖ กิโลเมตร สำหรับผู้ที่เข้าชมภายในถ้ำ ควรมีเสื้อผลัดเปลี่ยน เพราะภายในถ้ำมีมูลค้างคาวจำนวนมากอาจฟุ้งกระจายติดตัว และควรมีไฟฉายไปด้วย โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๑๔๒, ๐ ๕๕๖๘ ๙๐๒๔

เทศกาลงานประเพณี

งานวันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช จัดวันที่ ๑๕-๑๗ มกราคมของทุกปี ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และเผยแพร่พระเกียรติคุณให้ขจรขจายไปทั่ว ในงานดังกล่าวมีพิธีบวงสรวงพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ขบวนแห่เทิดพระเกียรติ พิธีทางศาสนา การแสดงศิลปะพื้นบ้าน สอบถามข้อมูลได้ที่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๓๑๐ หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๓๔๘

งานกล้วยไม้ ช้างชนช้าง จัดในสัปดาห์ที่สามของเดือนมกราคม ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ชมพรรณกล้วยไม้นานาชนิดที่ส่งเข้าประกวด จำหน่ายสายพันธุ์กล้วยไม้ต่างๆ รวมถึงไม้ดอกไม้ประดับที่สวยงาม การประกวดไม้ดอกไม้ประดับ ใบไม้ ประกวดการจัดสวนหย่อมกล้วยไม้เลียนแบบธรรมชาติ สอบถามรายละเอียดติดต่อ *สมาคมกล้วยไม้สุโขทัย โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๓๒๓๔*

ประเพณีบวชพระแห่นาคด้วยช้างของชาวหาดเสี้ยว หรือชาวบ้านเรียกว่า *"บวชช้าง"* เป็นงานประเพณีอุปสมบทของชาวไทยพวน บ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จัดงานวันที่ ๗-๘ เมษายนของทุกปี วันที่ ๗ ซึ่งเป็นวันแห่นาคถือเป็นวันสำคัญของงาน วันที่ ๘ เป็นวันอุปสมบทซึ่งเป็นการอุปสมบทหมู่ แห่ด้วยขบวนช้างประมาณ ๒๐-๓๐ เชือก การจัดงานมีตั้งแต่พิธีโกนหัว อาบน้ำนาค การแต่งตัวนาค และช้างอย่างสวยงาม และมีขบวนแห่รอบหมู่บ้าน สอบถามข้อมูลได้ที่ ที่ว่าการอำเภอศรีสัชนาลัย โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๑๔๖๖

งานประเพณีสรงน้ำโอยทาน สงกรานต์ศรีสัชนาลัย จัดขึ้นในวันสงกรานต์ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๒ เมษายนของทุกปี ณ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย อำเภอศรีสัชนาลัย เพื่อเป็นการสืบทอดงานประเพณีที่เก่าแก่ของสุโขทัย ดังหลักฐานที่ปรากฏในหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ที่ว่า "คนสุโขทัยนี้มักทาน มักทรงศีล มักโอยทาน" ภายในงานประกอบด้วย ขบวนแห่ช้าง พิธีบวงสรวงพระเสื้อเมือง และกษัตริย์ในราชวงศ์พระร่วง ขบวนรถบุปผาชาติ เทพีสงกรานต์ แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน และการแสดงศิลปะพื้นบ้าน

งานประเพณีแห่น้ำขึ้นโฮง จัดงานในวันที่ ๑๘-๑๙ เมษายนของทุกปี ณ บริเวณลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อเมืองด้ง ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู *"หมื่นนคร"* หรือ *"เจ้าพ่อเมืองด้ง"* ผู้สร้างเมืองด้ง มีความเก่งกล้าทางด้านการสู้รบ เชี่ยวชาญในการจับช้าง และใช้ช้างศึก ภายหลังต้องยอมรับโทษประหาร เพื่อแสดงความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อพระเจ้าติโลกราช เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๐๑๒ ต่อมาชาวบ้านได้จัดพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อเมืองด้งด้วยการจัดขบวนช้างที่ตกแต่งอย่างสวยงามกว่า ๕๐ เชือก ผ่านหมู่บ้านไปไหว้ศาลเจ้าพ่อข้าวมุ้ง และไปลานอนุสรณ์เจ้าพ่อเมืองด้ง เพื่อทำพิธีบวงสรวง สักการะ *"เจ้าพ่อเมืองด้ง"* สอบถามรายละเอียดได้ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๗๒๐๐

งานลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ เป็นงานประเพณีที่จังหวัดจัดขึ้น

ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยมีวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๒ ของทุกปี เป็นวันสุดท้ายของงาน ภายในงานประกอบด้วยการลอยกระทงจุดประทีป โคมไฟ จุดตะไลไฟพะเนียง การละเล่นพื้นบ้าน ขบวนแห่ต่างๆ และระบำโบราณคดีชุดสุโขทัย ที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของชาวสุโขทัยตามศิลาจารึก ในบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมของโบราณสถานบริเวณเมืองเก่าสุโขทัย นอกจากนี้ยังมีการแสดงแสงเสียงประวัติศาสตร์อันรุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัย

งานวันพิชิตยอดเขาหลวง เป็นงานประจำปีที่จังหวัดสุโขทัยจัดให้นักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไป ได้เดินทางขึ้นสู่ยอดเขาหลวง ในอุทยานแห่งชาติรามคำแหง อำเภอคีรีมาศ จัดประมาณสัปดาห์ที่สองของเดือนธันวาคมของทุกปี ผู้สนใจสอบถามรายละเอียดได้ที่อุทยานแห่งชาติรามคำแหง โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๙๒๐๐-๑ หรือสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุโขทัย โทร. ๐ ๕๕๙๑ ๐๐๐๐-๑

งานสักการะพระแม่ย่าและงานกาชาดจังหวัดสุโขทัย จัดขึ้นต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ณ บริเวณรอบศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ถนนนิรเกษม ตำบลธานี ในงานดังกล่าวมีขบวนแห่พิธีสักการะพระแม่ย่า การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน นิทรรศการ การแสดงศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และการแสดงมหรสพ

งานประเพณีสงกรานต์และเทศกาลเมืองสวรรคโลก จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๕ เมษายนของทุกปี ณ บริเวณริมแม่น้ำยม หน้าวัดสว่างอารมณ์กลางลำน้ำยม และบริเวณสนามกีฬาโรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก ภายในมีขบวนแห่นางสงกรานต์ มีงานเทศกาลอาหารเมืองสวรรคโลก การทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง และสรงน้ำพระ

กิจกรรมที่น่าสนใจ

เส้นทางจักรยานชมสวนเกษตร ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายสุโขทัย-แพร่ ถึงอำเภอสวรรคโลก เลี้ยวขวาบริเวณตำบลคลองกระจง เข้าไปประมาณ ๒ กิโลเมตร ถึงไร่บุญชอบ เอมอิ่ม โทร. ๐๘ ๑๘๘๘ ๑๓๓๙ ขี่จักรยานชมและชิมผลไม้หลากชนิด ได้แก่ ส้มโอ กระท้อน ละมุด มะพร้าว มะเฟือง กล้วยชนิดต่างๆ และมะปรางไข่ไก่ เป็นผลไม้ที่มีชื่อเสียงของ ไร่บุญชอบ ซึ่งมีผลขนาดเท่าไข่ไก่ มีรสชาติหอมหวานและเนื้อเยอะ จากนั้นเดินทางไปตำบลบ้านตึก เลี้ยวขวาบริเวณตำบลหาดเสี้ยว เข้าทางหลวงหมายเลข ๑๐๒ สายศรีสัชนาลัย-อุตรดิตถ์ แล้วเลี้ยวซ้ายประมาณ ๓๐ กิโลเมตร เข้าสู่ชุมชนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย เป็นชุมชนเล็กๆ สองข้างทางเต็มไปด้วยต้นไม้น้อยใหญ่ สลับกับทุ่งนาเขียวชอุ่ม และทิวเขาเรียวยาวดูเพลินตา ชมวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์ดั้งเดิมของชาวสวนผลไม้ เป็นสวนผลไม้ที่ปลูกตามเนินเขา เช่น ลองกอง ลางสาด มังคุด ทุเรียน กล้วย

ส้มโอ มะไฟ และเงาะ *ติดต่อเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย* โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๑๐๓๖ หรือ *ผู้ใหญ่เสน่ห์ เมืองมูล* โทร. ๐๘ ๑๓๙๕ ๗๑๘๓

เส้นทางจักรยานท่องเที่ยวเมืองเก่าสุโขทัย กิจกรรมขี่จักรยานชมโบราณสถานภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ซึ่งมีร้านให้บริการเช่ารถจักรยานหน้าบริเวณอุทยานฯ ติดต่อ ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๒๔๑

กิจกรรมโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น ชมวิถีชีวิตชาวบ้าน การทอผ้าขิดลายดอกพิกุลโบราณ ทำผ้าหมักโคลน จักสานกระบุง ของเล่นไม้ เฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ ตอไม้ และชมศูนย์อภิบาลช้างเร่ร่อน สวนผลไม้ตามฤดูกาล มีบ้านพัก ๑๒ หลัง พักได้ ๖๐ คน จองที่พักได้ที่ ประธานกลุ่มโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น คุณเสงี่ยม แสวงลาภ โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๗๒๐๙, ๐๘ ๙๘๘๕ ๑๖๓๙ *การเดินทาง* สามารถเหมารถจากตลาดหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย ไปบ้านนาต้นจั่นระยะทาง ๒๒ กิโลเมตร

โฮมสเตย์

บ้านนาต้นจั่น ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย มีชื่อมาจากต้นจั่นซึ่งเป็นไม้ยืนต้น ออกดอกเป็นช่อสีม่วงในเดือนมีนาคม เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สัมผัสวิถีชีวิตแบบชาวบ้านแห่งล้านนา หมู่บ้านแห่งนี้มีโฮมสเตย์ ๑๒ หลัง รับนักท่องเที่ยวได้ไม่เกิน ๗๐ คน ค่าบริการ ๓๕๐ บาท รวมค่าที่พัก อาหารเย็น อาหารเช้า และการนำเที่ยวในหมู่บ้าน ๒ วัน ๑ คืน ผู้มาพักแรมต้องนำของใช้ส่วนตัวมาเอง ถ้ามาเป็นคณะ ๓๐ คนขึ้นไป จะมีการแสดงตอนค่ำให้ชม กิจกรรมท่องเที่ยวอื่นๆ ได้แก่

- ศูนย์อภิบาลช้างเร่ร่อน ห่างจากหมู่บ้าน ๒ กิโลเมตร เป็นสถานที่นำช้างเร่ร่อนจากกรุงเทพฯ ปล่อยกลับคืนสู่ธรรมชาติ หากินในป่าอย่างอิสระ สามารถศึกษาข้อมูลได้ที่ www.blesele.com
- การทำเฟอร์นิเจอร์จากตอไม้ที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้แล้ว ดัดแปลงเป็น โต๊ะ เก้าอี้
- การทอผ้าขิดลายดอกพิกุลโบราณ ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สืบทอดมาแต่โบราณ รวมทั้งผ้าทอที่ผ่านการหมักโคลนจนมีเนื้อผ้านิ่มสลวยและสีสันกลมกลืน โดยกลุ่มแม่บ้านอุตสาหกรรมชนบท โทร. ๐๘ ๕๙๐๕ ๐๙๖๑ เปิด ๐๙.๐๐-๒๐.๐๐ น.
- ชมสวนผลไม้และชิมผลไม้ตามฤดูกาล เช่น ลางสาด ลองกอง ทุเรียน หรือการจับปลาในหนองน้ำ สาธิตการทำนาข้าว
- กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานทำเป็น งอบ หมวก กระจาด ตะกร้าผลไม้ กลุ่มผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าวทำเป็น สร้อย โคมไฟ หัวเข็มขัด

อาหารโดดเด่นของบ้านนาต้นจั่น คือ ก๋วยเตี๋ยวพระร่วง หรือชาวบ้านเรียก

ว่า *ข้าวเปิ๊ป* คล้ายข้าวเกรียบปากหม้อ คำว่า เปิ๊ป เป็นคำกริยาภาษาเหนือ แปลว่า พับ อาหารพื้นบ้าน เช่น น้ำพริกสดใส่ไข่ น้ำพริกซ่อนไข่ แป้งพันผักรับประทานกับซอสพริก

เทศกาลของบ้านนาต้นจั่น

มกราคม	ตักบาตรข้าวใหม่นำข้าวที่เก็บมาใหม่ใส่ข้าวหลามแล้วนำไปตักบาตร
มีนาคม	พิธีตรุษไทย
เมษายน	ประเพณีสงกรานต์ พิธีแห่น้ำขึ้นโฮง (โฮง-ศาลเจ้า) พิธีสรงน้ำเจ้าพ่อเมืองด้งทำกันมากว่า ๕๓๐ ปี เทศกาลลงผีบ้าน เพื่อสักการะผีประจำหมู่บ้าน ๒ ตน ได้แก่ เจ้าพ่อพญาแก้ว และเจ้าพ่อท่าด่าน
พฤษภาคม	งานฉลากข้าวพลัด
พฤศจิกายน	ประเพณีลอยกระทง

การเดินทางมายังบ้านนาต้นจั่น

จากกรุงเทพฯ ขึ้นรถทัวร์ที่สถานีขนส่งหมอชิตมาถึงตลาดหาดเสี้ยว ในอำเภอศรีสัชนาลัย แล้วจ้างรถรับจ้างให้ไปส่งที่หมู่บ้านนาต้นจั่น หรือติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลโฮมสเตย์มารับที่ตลาดหาดเสี้ยว ระยะทางจากตลาดถึงหมู่บ้าน ประมาณ ๒๒ กิโลเมตร

เครื่องบิน จากสนามบินสุวรรณภูมิ ลงที่สนามบินสุโขทัย แล้วเช่ารถจากสนามบินให้ไปส่งที่โฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น

รถไฟ จากสถานีหัวลำโพง มาลงที่พิษณุโลกแล้วต่อรถบัสมาลงที่ตลาดหาดเสี้ยว แล้วนั่งรถรับจ้าง หรือติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลโฮมสเตย์มารับที่ตลาดหาดเสี้ยว

รถยนต์ส่วนตัว จากตัวเมืองสุโขทัยใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ ผ่านอำเภอศรีสำโรง อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสัชนาลัย จากนั้นให้เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๒ สายศรีสัชนาลัย-ลับแล ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร จะมีทางแยกซ้ายเข้าตำบลบ้านตึก เข้าไปประมาณ ๑๒ กิโลเมตร จะถึงหมู่บ้านนาต้นจั่น รวมระยะทางจากตัวเมือง ๘๒ กิโลเมตร

ติดต่อที่พัก: คุณเสงี่ยม แสวงลาภ ประธานกลุ่มโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๓๒๐๙, ๐๘ ๙๘๘๕ ๑๖๓๙

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

กะหรี่สองป๊บ ร้านภูวนาถ ข้างตลาดโต้รุ่ง ๔๑/๑๕ ตำบลธานี โทร. ๐๘ ๖๑๐๙ ๑๙๒๙

ขนมเกลียว เป็นของฝากประเภทขบเคี้ยวที่ขึ้นชื่อของจังหวัดสุโขทัย ทำจากแป้งหมี่ผสมไข่ ปรุงรสด้วยพริกไทย เกลือ เคล้าให้เข้ากันก่อนจะนำมาปั้นเป็นเกลียว ทอดจนหอมกรอบ แล้วนำมาคลุกน้ำตาล มีรสหวาน หาซื้อได้ตามร้านขายของฝากทั่วไป หรือสามารถติดต่อซื้อโดยตรงที่ *ร้านครูแอ๊ว* ถนนศรีอินทราทิตย์ โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๐๓๗ *ร้านสุคนธา* ถนนจรดวิถีถ่อง โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๑๑๒

ขนมเทียนสะบัดงาสมุนไพร เป็นขนมไทยทำจากน้ำกะทิ แป้งข้าวเหนียว แป้งมัน น้ำตาลทราย น้ำสมุนไพร ผสมกัน นำไปนึ่งจนสุก จึงดึงแป้งใส่ไส้หุ้มให้มิด คลึงให้เป็นก้อนกลม สะบัดลงในหม้องา คลุกให้ทั่ว จากนั้นนำขนมห่อใบตองสด สามารถหาซื้อได้ที่ร้านก๋วยเตี๋ยวเจ๊แฮ ถนนจรดวิถีถ่อง อำเภอเมืองสุโขทัย โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๙๐๑

เครื่องสังคโลก เป็นเครื่องสังคโลกที่ทำเลียนแบบของเดิมได้เหมือนจริงและสวยงาม

เครื่องปั้นดินเผาทุ่งหลวง อำเภอคีรีมาศ เป็นงานดินเผาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น กระถางต้นไม้ แจกัน อ่าง และมีลายฉลุรูปสัตว์

กล้วยอบเนย เป็นของฝากของอำเภอคีรีมาศ ทำจากกล้วยน้ำว้าดิบปอกเปลือกซอยขวางเป็นชิ้นบางๆ ผึ่งลมไว้ครึ่งวันก่อนจะนำไปปรุงรสด้วยเกลือนำไปทอดในน้ำมันร้อน ผสมน้ำตาลลงไปกวนแล้วนำมาโรยงาขาว และเนย

ขนมผิง ทองม้วน ทองพับ และทองตัน เป็นของฝากลักษณะต่างๆ กัน เช่น พับเป็นแผ่นสี่เหลี่ยม ม้วนกลม และม้วนแน่นทึบ หาซื้อได้จากตลาดบ้านกง อำเภองไกรลาศ

ถั่วทอด เป็นของฝากที่ขึ้นชื่อของอำเภอศรีสำโรง ทำจากแป้งข้าวเจ้า แป้งหมี่ ไข่ กะทิ เกลือ พริกไทย และกลอยหั่น แล้วนำไปทอดจนเหลืองกรอบ

ทองโบราณ เป็นสินค้าที่ระลึกที่มีชื่อเสียง และมีคุณค่าสูงทางด้านวัตถุ ฝีมือช่างทองของคนท้องถิ่นในอำเภอศรีสัชนาลัย ที่ไม่ได้ใช้เครื่องจักรใดๆ ช่วย ทำเลียนแบบเครื่องประดับสุโขทัยโบราณ เช่น สร้อยคอ สร้อยข้อมือ กำไล ต่างหู และแหวน เป็นต้น หาชมได้ตามร้านทองในอำเภอศรีสัชนาลัย

เงินโบราณ เป็นงานฝีมือแท้ๆ ที่ใช้ความประณีตในแต่ละขั้นตอน ทำเลียนแบบเครื่องทองโบราณ หาชมได้ตามร้านเครื่องเงินในอำเภอศรีสัชนาลัย

ผ้าหาดเสี้ยว ในอำเภอศรีสัชนาลัย เป็นผ้าซิ่นตีนจกที่งดงามหลากหลายสี มีลายจก ๙ ลาย เปี่ยมไปด้วยคุณภาพ ฝีมือชาวไทยพวนที่อพยพมาจากเมืองพวน ทางตอนเหนือของเมืองเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผลิตภัณฑ์หินอ่อน สินค้าที่ระลึกของอำเภอทุ่งเสลี่ยม-เถิน ทำเป็นโต๊ะ เก้าอี้ แจกัน กระถางต้นไม้ และนาฬิกาตั้งโต๊ะ

ไก่ชน ที่ซุ้มไก่ไชยพิชิต ๙๙ หมู่ ๗ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย ชมวิธีการเลี้ยงไก่ชน สาธิตการชนไก่ และให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะนิสัยไก่ชน ติดต่อ โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๓๓๔๔, ๐๘ ๖๕๓๙ ๑๘๗๕, ๐๘ ๙๒๐๔ ๑๒๖๔

ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

อำเภอเมืองสุโขทัย

ครูแอ๊ว ๒๙/๘ ถนนศรีอินทราทิตย์ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๐๓๗ (จำหน่ายขนมเกลียว)

บ้านลุงแฟง พรมเพชร์ ๓๑๑ หมู่ ๓ ตำบลเมืองเก่า ใกล้อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ผลิตเครื่องปั้นดินเผา ใช้มือปั้น เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน

บ้านหัตถกรรมปั้น-หล่อ พระพุทธรูป และประติมากรรม ๓๑๑/๓ หมู่ ๓ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐๘ ๑๙๕๓ ๑๗๔๖

สหกรณ์บริการ หัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้บ้านขวาง จำกัด ๑๔๙ หมู่ ๓ ตำบลบ้านกล้วย โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๐๑๘๘, ๐๘ ๑๖๐๔ ๔๗๔๙ (จำหน่ายและรับสั่งทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ เช่น ตู้โบราณ เตียง โต๊ะ เก้าอี้)

สุเทพสังคโลก ๒๐๓/๒ หมู่ ๓ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๐๓๖, ๐๘ ๗๑๙๘ ๐๒๐๓ (กลุ่มเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องสังคโลกสุโขทัย)

อำเภอคีรีมาศ

บ้านทุ่งหลวง ตั้งอยู่บนเส้นทางสายสุโขทัย-กำแพงเพชร ไปประมาณ ๑๕ กิโลเมตร จะมีทางแยกซ้ายเข้าบ้านทุ่งหลวง ซึ่งมีการปั้นหม้อดินเผาสืบต่อมาแต่โบราณ มีรูปทรง และลวดลายสวยงาม บางบ้านมีการปั้นตุ๊กตารูปสัตว์ต่างๆ กระถางต้นไม้ แจกัน อ่าง โอ่งน้ำ โคมไฟ

แอ๋วซูเปอร์มาร์เก็ต ๑๘ หมู่ ๑๖ ถนนสุโขทัย-กำแพงเพชร ตำบลโตนด โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๓๕๐๔ ขายของฝากประเภทขบเคี้ยว และมีกล้วยอบเนยเป็นของที่ระลึกที่ขึ้นชื่อ

อำเภอสวรรคโลก

ปั้นสิบ แม่สมบูรณ์ ๖๕ ถนนศรีสัชนาลัย (ตรงข้ามร้านลิ้มมักกี่) โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๔๐๑๐

อำเภอศรีสัชนาลัย

กลุ่มชาวบ้านเกาะน้อย ผลิตและจำหน่ายเครื่องปั้นดินเผาจากฝีมือท้องถิ่น

บ้านหาดเสี้ยว เป็นแหล่งจำหน่ายผ้าทอพื้นเมือง เช่น ผ้าซิ่นตีนจก ๙ ลาย ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมต่าง ๆ ผ้าทอหาดเสี้ยวเป็นผ้าที่มีลวดลายสวยงาม และมีชื่อเสียงมาก เกือบทุกบ้านจะมีกี่ทอผ้าตั้งอยู่ และมีร้านจำหน่ายผ้าพื้นเมืองหลายร้าน

เริง ๔๐๖ ถนนสวรรคโลก-ศรีสัชนาลัย ตำบลหาดเสี้ยว (ติดกับร้านยอร์ชช่า) โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๑๑๒๙, ๐ ๕๕๖๗ ๒๙๕๕ จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง ผ้าทอมือ และผ้าซิ่นตีนจก·

สาธร ๔๗๗ หมู่ ๒ ตำบลหาดเสี้ยว โทร./โทรสาร ๐ ๕๕๖๗ ๑๑๔๓ ภายในร้านจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์ ผ้าเก่าบ้านหาดเสี้ยว จัดแสดงผ้าทองคำ และจำหน่ายผ้าตีนจกดิ้นเงิน ดิ้นทอง เครื่องแต่งตัวนาค ผ้าตีนจกลายดอกเคียะ และตีนจกบ้านน้ำปาด เปิดทุกวัน เวลา ๐๗.๐๐-๑๘.๓๐ น.

พัณนิดา ผ้าทอ ๓๒๔ หมู่ ๓ ตำบลหนองอ้อ อำเภอศรีสัชนาลัย จำหน่ายผ้าทอหาดเสี้ยว ผ้าตีนจก โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๐๒๘๑

ผ้าทอง ศูนย์รวมผ้าทอมือ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป ๓๑๑ หมู่ ๓ ตำบลหนองอ้อ อำเภอศรีสัชนาลัย จำหน่ายผ้าทอทั้งปลีก-ส่ง โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๐๒๐๓, ๐๘ ๑๘๘๘ ๗๘๔๙

ร้านทำทองโบราณในอำเภอศรีสัชนาลัย มีหลายร้านเช่น

ลำดัดเงินโบราณ ๑๓ หมู่ ๓ ตำบลท่าชัย โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๙๐๖๘, ๐ ๕๕๖๓ ๑๕๘๙ (ผลิตเงินลายสุโขทัย และเครื่องประดับ)

สมศักดิ์ วงศ์ใหญ่ ๔ หมู่ ๓ ตำบลศรีสัชนาลัย โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๙๑๘๖-๗, ๐ ๕๕๖๓ ๑๓๖๒ (จำหน่ายทองรูปพรรณ เงิน และเครื่องประดับทุกชนิด)

บ้านทองสมสมัย ๓๔๓/๑ หมู่ ๕ ตำบลท่าชัย โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๙๐๙๕, ๐ ๕๕๖๗ ๙๐๕๕, ๐ ๕๕๖๗ ๙๐๙๗, ๐ ๕๕๖๓ ๑๖๐๓ โทรสาร ๐ ๕๕๖๓ ๑๖๐๔ (รับออกแบบลวดลาย และทำทองรูปพรรณ)

สุภาพร ๓๐๗ หมู่ ๑๐ ตำบลท่าชัย โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๙๑๒๒ โทรสาร ๐ ๕๕๖๗ ๙๑๒๓ (จำหน่ายทองลายสุโขทัย และทองโบราณ)

อำเภอศรีสำโรง

ถั่วทอดลอนศิลป์ ๔๑/๒ หมู่ ๘ ตำบลคลองตาล โทร. ๐ ๕๕๖๘ ๓๐๔๖

ถั่วทอดลอนศิลป์ สาขา ๒ ๑/๗ หมู่ ๕ ตำบลวังลึก โทร. ๐ ๕๕๖๘ ๑๖๒๕

อำเภอทุ่งเสลี่ยม

โรงงานหินอ่อน มีสินค้าหินอ่อน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน นักท่องเที่ยวสามารถหาซื้อได้ตามเส้นทางสายทุ่งเสลี่ยม-เถิน หรือที่ร้านหัตถกรรมหินอ่อนสุโขทัย ๒๐๑/๑ หมู่ ๒ ตำบลทุ่งเสลี่ยม โทร. ๐ ๕๕๖๕ ๙๐๖๐, ๐ ๕๕๖๕ ๙๒๑๓, ๐๘ ๙๗๐๓ ๕๓๕๗

อำเภอกงไกรลาศ

กล้วยปาปริก้า กล้วยแปรรูปอบแห้ง ของกลุ่มสตรีแปรรูป เกษตรบ้านหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ โทร. ๐ ๕๕๖๕ ๕๒๑๒, ๐๘ ๙๕๖๗ ๙๐๙๓

ตัวอย่างโปรแกรมนำเที่ยว

วันแรก

๐๖.๐๐ น. ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดนครสวรรค์ พักรับประทานอาหารกลางวันที่กำแพงเพชร ชมอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

๑๒.๐๐ น. ออกเดินทางไปจังหวัดสุโขทัย

๑๔.๐๐ น. เดินทางถึงบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย ชมพิพิธภัณฑ์ผ้าเก่าบ้านหาดเสี้ยว และซื้อสินค้าที่ระลึก

๑๕.๐๐ น. ชมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ชื่นชมกับสถาปัตยกรรมอันโดดเด่นของวัดช้างล้อม และวัดเจดีย์เจ็ดแถว จากนั้นประทับใจกับลวดลายปูนปั้นอันวิจิตร ที่วัดนางพญา ชมโครงกระดูกบรรพบุรุษสมัยทวาราวดีที่วัดชมชื่น ชมเตาทุเรียง และเครื่องสังคโลกเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย

๑๖.๐๐ น. เดินทางไปชมการทำทองโบราณที่ตำบลท่าชัย และตำบลศรีสัชนาลัย ชมและสัมผัสกับงานถักทอของเก่าอันลือชื่อที่ถ่ายทอดถึงความละเอียดประณีตงดงามของศิลปหัตถกรรม

๑๗.๐๐ น. ออกเดินทางไปอำเภอเมืองสุโขทัย

๑๘.๐๐ น. รับประทานอาหารเย็นและพักผ่อนตามอัธยาศัย

วันที่สอง

๐๖.๐๐ น. รับประทานอาหารเช้า

๐๗.๐๐ น. ออกเดินทางไปอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย สัมผัสบรรยากาศของรุ่งอรุณที่วัดมหาธาตุ และสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงฯ ท่ามกลางความอบอุ่นของแสงแดดยามเช้า

๐๙.๐๐ น. ถึงอุทยานเมืองตากเก่า อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ชมเจดีย์ยุทธหัตถีที่สร้างขึ้นในสมัยสุโขทัย เพื่อเฉลิมพระเกียรติพ่อขุนรามคำแหงฯ ทรงชนช้างชนะขุนสามชนเจ้าเมืองฉอด นมัสการพระบรมธาตุ ณ วัดพระบรมธาตุ ซึ่งอยู่ใกล้กับเจดีย์ยุทธหัตถี

๑๐.๐๐ น. ออกเดินทางไปเขื่อนภูมิพล

๑๑.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวันบนเรือในบรรยากาศทะเลสาบเหนือเขื่อนภูมิพล

๑๓.๐๐ น. ออกเดินทาง

๑๔.๓๐ น. สักการะศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และนั่งรถชมทัศนียภาพริมแม่น้ำปิง

๑๕.๐๐ น. ออกเดินทาง

๒๐.๐๐ น. ถึงกรุงเทพฯ

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดสุโขทัย

สถานที่พัก

(ราคาห้องพักในเอกสารนี้เปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรมก่อนเข้าพัก)

อำเภอเมืองสุโขทัย

การ์เดน เฮาส์ ๑๑/๑ ถนนประเวศนคร ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๓๙๕ โทรสาร ๐ ๕๕๒๑ ๐๘๘๗ E-mail: tuigardenhouse@yahoo.com จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๕๐ บาท

คันทรี รีสอร์ท ๙/๙ หมู่ ๓ ถนนคีรีมาศ-นาโพธิ์ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๓๓๓๓, ๐๘ ๑๙๗๒ ๓๒๗๔ โทรสาร ๐ ๕๕๖๕ ๓๓๓๓ จำนวน ๕ ห้อง ราคา ๕๐๐-๘๐๐ บาท

โคคูน เกสต์เฮาส์ ๘๖/๑ ถนนสิงหวัฒน์ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๐๘๑ โทรสาร ๐ ๕๕๖๒ ๒๑๕๗ จำนวน ๔ ห้อง ราคา ๕๐๐-๙๐๐ บาท

เจ แอนด์ เจ เกสต์เฮาส์ ๑๒๒/๑ ซอยคูหาสวรรค์ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๐๐๙๕ E-mail: jjguest@hotmail.com จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๗๐๐ บาท

ชินวัตร ๑๒๓ ถนนนิกรเกษม ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๓๘๕ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๔๗๓๗ E-mail: chinawat_hotel@hotmail.com จำนวน ๓๕ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๕๐ บาท

ทอง โฮเต็ล ๓๒๗/๑๕-๑๖ หมู่ ๙ ตำบลปากแคว โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๖๒๘ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๒๕๐-๕๐๐ บาท

ที อาร์ เกสต์เฮาส์ ๒๕/๔ ถนนราษฎร์อุทิศ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๖๖๓ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๕๐ บาท

ไทย เกสต์เฮาส์ ๒๕/๔ ถนนราษฎร์อุทิศ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๘๕๓, ๐๘ ๙๒๖๒ ๗๒๕๑ จำนวน ๔ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

ธาราบุรี รีสอร์ท ๑๑/๓ ถนนศรีสมบูรณ์ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๑๓๒ โทรสาร ๐ ๕๕๖๙ ๗๑๓๑ www.tharaburiresort.com จำนวน ๑๒ ห้อง ราคา ๑,๕๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท

นัมเบอร์โฟร์ เกสต์เฮาส์ ๑๔๐/๔ ซอยคลองแม่ลำพัน ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๐๑๖๕ จำนวน ๙ ห้อง ราคา ๓๐๐-๔๐๐ บาท

ไนน์ตี้ไนน์ เกสต์เฮาส์ ๒๓๔/๖ ซอยพานิชสรรพ์ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๓๑๕, ๐ ๕๕๖๑ ๓๓๘๒ E-mail: ninetynineguesthouse@yahoo.com จำนวน ๓ ห้อง ราคา ๑๕๐-๑๘๐ บาท

บ้านไทย เกสต์เฮาส์ ๓๘ ถนนประเวศนคร ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๐๑๖๓ E-mail: banthaiguesthouse@yahoo.com จำนวน ๑๗ ห้อง และบังกะโล จำนวน ๗ หลัง ราคา ๑๕๐-๕๐๐ บาท

บ้านหมอ รีสอร์ท ๙๒/๑๒ หมู่ ๔ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๓๑๓๑, ๐๘ ๑๘๘๘ ๙๖๕๗

บ้านจอร์จ ๒๘/๔๔ ซอยไชยวรรณสุทธิ์ ถนนจรดวิถีถ่อง โทร. ๐๘ ๖๑๐๐ ๗๖๕๑ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ บาท

พิน พาว เกสต์เฮ้าส์ ๒๗/๒ หมู่ ๓ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๓๒๘๔ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๘๐๐ บาท

ไพลิน สุโขทัย ๑๐/๒ หมู่ ๑ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๓๓๓๕-๙, ๐ ๕๕๖๑ ๓๓๑๐-๕ จำนวน ๒๓๐ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๒,๕๐๐ บาท

ฟ้าเรือนไทย รีสอร์ท ๙/๑๖ หมู่ ๓ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๓๔๖๙ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๘๐๐-๒,๕๐๐ บาท

ภู่อรุณ เกสต์เฮาส์ แอนด์ รีสอร์ท ๘๑/๕ ถนนคูหาสวรรค์ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๐๙๑๑ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๓๕๐-๕๐๐ บาท

ภูวรินทร์ โฮมสเตย์ หมู่ ๔ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๙๔ ๕๐๘๔ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท

ราชธานี ๒๒๙ ถนนจรดวิถีถ่อง โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๘๗๗, ๐ ๕๕๖๑ ๑๐๓๑ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๒๘๗๘ จำนวน ๘๓ ห้อง ราคา ๕๐๐-๘๐๐ บาท

ริเวอร์ วิว ๙๒-๙๒/๑ ถนนนิกรเกษม ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๖๕๖, ๐ ๕๕๖๑ ๑๓๗๒-๓ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๓๓๗๓ จำนวน ๕๒ ห้อง ราคา ๓๕๐-๖๕๐ บาท

ริเวอร์ เฮาส์ ๗ ซอยวัดคูหาสวรรค์ ๖ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๐๓๙๖ E-mail: riverhouse_7@hotmail.com จำนวน ๗ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๕๐ บาท

เรือนไทย ๑๘๑/๒๐ ซอยประชาร่วมมิตร ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๔๔๔, ๐ ๕๕๖๑ ๒๔๕๖ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๒๔๕๖ E-mail: rt-guesthouse@hotmail.com จำนวน ๒๘ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๓,๕๐๐ บาท

เลอ ชาร์ม สุโขทัย รีสอร์ท ๙/๙ หมู่ ๓ ถนนศรีมาศ-นาโพธิ์ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๓๓๓๓ จำนวน ๕ ห้อง ราคา ๒,๕๐๐-๖,๕๐๐ บาท

โลตัส วิลเลจ ๑๗๐ ถนนราชธานี โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๑๔๘๔ www.lotus-village.com จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๗๒๐-๑,๒๕๐ บาท บ้านพัก ๖ หลัง ราคา ๑,๒๕๐-๒,๕๐๐ บาท

วิฑูร เกสต์เฮาส์ ๔๙ หมู่ ๓ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลเมืองเก่า จำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๒๕๐-๕๐๐ บาท โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๐๔๕

สกาย เฮาส์ ๕๘/๑-๗ ถนนบายพาส ตำบลบ้านกล้วย จำนวน ๓๕ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๐๐ บาท โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๒๓๗-๘

สบายดี เกสต์เฮาส์ ๘๑/๗ หมู่ ๑๓ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลบ้านกล้วย โทร./ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๖๓๐๓, ๐๘ ๙๙๘๘ ๓๕๘๙ www.sabaidee-guesthouse.com จำนวน ๗ ห้อง ราคา ๒๐๐-๖๐๐ บาท

สวัสดิพงศ์ ๕๖/๒-๕ ถนนสิงหวัฒน์ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๕๖๗, ๐ ๕๕๖๑ ๒๒๖๘ จำนวน ๕๐ ห้อง ราคา ๔๐๐-๖๐๐ บาท

สิริต้า เพลส ๖๔/๘ ถนนวิเชียรจำนงค์ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๑๗๔๑ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๒,๐๐๐ บาท www.siritasukhothai.com

สุโขทัย เกสต์เฮาส์ ๖๘ ถนนวิเชียรจำนงค์ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๐๔๕๓ จำนวน ๑๒ ห้อง ราคา ๓๕๐-๗๕๐ บาท

สุโขทัย ออร์คิด ๔๓ ถนนสิงหวัฒน์ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๑๙๓-๔, ๐ ๕๕๖๑ ๓๔๕๖ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๒๐๓๘ จำนวน ๖๗ ห้อง ราคา ๖๐๐-๑,๒๐๐ บาท

สุโขทัยทิวสน รีสอร์ท ๒๘๖/๑๑ หมู่ ๗ ถนนสิงหวัฒน์ ตำบลบ้านกล้วย โทร. ๐๘ ๑๘๘๘ ๖๓๗๘ โทรสาร ๐ ๕๕๖๒ ๒๐๑๙ http://sukhothaitewsone.spaces.live.com จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๒,๐๐๐ บาท (เส้นทางไปกำแพงเพชร เพียง ๕ นาทีจากแยกคลองโพธิ์)

สุโขทัย โฮสเทล ๑๓๔ หมู่ ๒ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลเมืองเก่า จำนวน ๘ ห้อง โทร. ๐๘ ๑๕๓๒ ๑๓๕๓, ๐๘ ๖๔๔๐ ๙๒๗๑

สุโขทัย เทรชเชอร์ รีสอร์ท แอนด์ สปา ๓๒๑/๓ หมู่ ๓ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๔๓๒ จำนวน ๗๘ ห้อง ราคา ๑,๙๙๙ - ๙,๐๐๐ บาท

หมู่บ้านไทย และ เลเจนด้า สุโขทัย ๒๑๔ หมู่ ๓ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๒๔๙, ๐ ๕๕๖๙ ๗๒๗๕, ๐ ๕๕๖๙ ๗๐๒๓ www.thaivillagehotel.com หรือ www.legendhasukhothai.com จำนวน ๖๔ ห้อง ราคา ๑,๗๕๐-๓,๕๐๐ บาท

อนันดา มิวเซียม แกลลอรี่ ๑๐ หมู่ ๔ ตำบลบ้านหลุม โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๒๔๒๘-๓๑ www.anandasukhothai.com จำนวน ๓๒ ห้อง ราคา ๒,๗๐๐-๓,๑๐๐ บาท

ออร์คิด ไฮบิคัส เกสต์เฮาส์ ๔๐๗/๒ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๓๒๘๔ จำนวน ๑๔ ห้อง ราคา ๘๐๐-๑,๒๐๐ บาท

แอท โฮม สุโขทัย ๑๘๔/๑ ถนนวิเชียรจำนง โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๐๑๗๒ www.athomesukhothai.com จำนวน ๑๑ ห้อง ราคา ๔๐๐-๕๐๐ บาท

เอ็ม จี เกสต์เฮาส์ ๒๙๕/๑๖ ถนนศิริสมารังค์ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๐๗๐๗ จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา ๓๕๐-๖๐๐ บาท

โอลด์ ซิตี้ เกสต์เฮาส์ ๒๘/๗ หมู่ ๓ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๕๑๕ จำนวน ๓๔ ห้อง ราคา ๑๒๐-๕๐๐ บาท

อำเภอสวรรคโลก

เดอะ สุโขทัย เฮอริเทจ รีสอร์ท ๙๙๙ หมู่ ๒ โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๗๕๖๔-๗๔ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๕๐-๔๕๒๗-๙ www.sukhothaiheritage.com จำนวน ๖๘ ห้อง ราคา ๒,๐๐๐-๕,๐๐๐ บาท

เมืองอินน์ ๙/๑ ถนนเกษมราษฎร์ ตำบลสวรรคโลก โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๑๗๒๒, ๐ ๕๕๖๔ ๑๗๕๓ โทรสาร ๐ ๕๕๖๔ ๑๖๖๒ จำนวน ๓๗ ห้อง ราคา ๒๐๐-๔๐๐ บาท

ไร่สบาย สบาย รีสอร์ท ๑๗/๑ หมู่ ๒ ตำบลคลองกระจง (ทางเข้าสนามบินสุโขทัย) โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๗๔๘๔-๕ จำนวน ๑๗ ห้อง ราคา ๘๐๐ บาท

ศุภาลัย เพลส ๓๑/๙ หมู่ ๔ ตำบลในเมือง โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๑๖๒๗, ๐ ๕๕๖๔ ๑๗๗๒ จำนวน ๔๒ ห้อง ราคา ๔๐๐-๘๐๐ บาท

แสงสินธุ์ ๒ ถนนเทศบาลดำริ ๓ ตำบลในเมือง โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๑๒๕๙, ๐ ๕๕๖๔ ๑๔๒๔ โทรสาร ๐ ๕๕๖๔ ๑๘๒๘ จำนวน ๓๔ ห้อง ราคา ๒๒๐-๓๖๐ บาท

ดี ทาวน์ อินน์ ๓๑/๙ หมู่ ๔ ตำบลในเมือง โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๓๗๕๒-๕๖ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๓๐๐-๕๐๐ บาท

สวรรคบุรี ๑๕/๓๑ ถนนศรีสัชนาลัย ตำบลในเมือง โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๔๑๙๗ จำนวน ๒๓ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๑,๗๐๐ บาท

อำเภอศรีสัชนาลัย

มุกดา รีสอร์ท ๕๑๗/๒ หมู่ ๒ ถนนอุตรดิตถ์-ศรีสัชนาลัย ตำบลหาดเสี้ยว โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๑๐๒๓-๔ จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา ๒๐๐-๓๐๐ บาท

ศรีสัชนาลัย รีสอร์ท ๒๔๐ หมู่ ๒ ตำบลหนองอ้อ โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๒๖๖๖ จำนวน ๒๙ ห้อง ราคา ๔๐๐-๑,๒๐๐ บาท

อำเภอทุ่งเสลี่ยม

ธารา ๕๒/๕ หมู่ ๑๑ ถนนทุ่งเสลี่ยม-เถิน โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๙๕๒๓ จำนวน ๑๗ ห้อง ราคา ๓๕๐ บาท

อำเภอศรีสำโรง

สุโขทัย รีสอร์ท ๙๙ หมู่ ๗ ตำบลสามเรือน โทร. ๐ ๕๕๖๘ ๑๖๙๖, ๐ ๕๕๖๘ ๑๖๙๘-๙ จำนวน ๘๐ ห้อง ราคา ๖๐๐-๒,๘๐๐ บาท

อำเภอกงไกรลาศ

รับลม ๑๒๕/๔ หมู่ ๔ ตำบลบ้านกร่าง โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๕๓๕๗ จำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๓๐๐ บาท

ร้านอาหาร

อำเภอเมืองสุโขทัย

ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย (ไม้กลางกรุง) ๑๓๙ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๑๘๘๒ (ผัดไทย ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย) เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.

ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัยเจ๊แฮ ถนนจรดวิถีถ่อง โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๙๐๑

ครูอิ๋ว ๒๐๓/๒๕ ถนนวิเชียรจำนง โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๗๑๐ (ผัดไทย แหนมเนือง)

ดรีมคาเฟ่ ๘๖/๑ ถนนสิงหวัฒน์ ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๒ ๒๑๕๗, ๐ ๕๕๖๑ ๒๐๘๑ (อาหารตามสั่ง)

ราชธานีคาเฟ่ (ในโรงแรมราชธานี) ๒๒๙ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๐๓๑ (อาหารตามสั่ง)

ร้านก๋วยเตี๋ยวต้นกระจี้ ถนนจรดวิถีถ่อง เยื้องโรงแรมราชธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๐๘๗ (ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย)

สมพลโภชนา ๑๖ ถนนประพนธ์บำรุง ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๔๖๑ (ข้าวมันไก่และอาหารตามสั่ง)

สินวนา ๓๒๑/๒ ถนนนาโพธิ์ ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๕๒๑-๒ เวลา ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น. (อาหารพื้นเมือง)

สวนอาหารน้ำค้าง ในโรงแรมเลเจนด้า ๒๑๔ หมู่ ๓ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลเมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๒๗๕, ๐ ๕๕๖๙ ๗๒๔๙ เวลา ๐๗.๐๐-๒๑.๐๐ น. (อาหารไทย)

สุโขทัยสุกี้โคคา (ในโรงแรมสวัสดิพงษ์) ๖๕/๒-๕ ถนนสิงหวัฒน์ โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๕๖๗ ต่อ ๔๑๗ เวลา ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.

อำไพโภชนา ๒๔๒/๔-๖ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลธานี โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๒๘๙

อำเภอสวรรคโลก

โกเฮง ๑๔๔/๑ ถนนหน้าเมือง (ริมแม่น้ำยม) ตำบลในเมือง โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๑๖๑๖ (อาหารไทย จีน)

แมสสีย์คอฟฟี่ช็อพ (ในโรงแรมแสงสินธ์) ๒ ถนนเทศบาลดำริ ๓ โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๑๒๕๙ (อาหารไทย)

วีว่าคาเฟ่ (ในโรงแรมเมืองอินน์) ๑๙/๑ ถนนเกษมราษฎร์ โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๑๗๒๒ เวลา ๐๘.๐๐-๒๔.๐๐ น. (อาหารตามสั่ง)

อำเภอศรีสัชนาลัย

กุหลาบ ๔๗๓ หมู่ ๒ ถนนศรีสัชนาลัย-สวรรคโลก (ใกล้ปั๊มน้ำมันคาร์ลเท็กซ์) ตำบลหาดเสี้ยว โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๑๑๕๑ เวลา ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น. (อาหารไทย)

สวนอาหารแก่งสัก ริมแม่น้ำยมทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๒๔๒๗, ๐๘ ๑๙๖๒ ๖๓๘๐

ร้านอาหารวังยม ๙/๑ หมู่ ๒ ตำบลท่าชัย โทร. ๐ ๕๕๖๓ ๑๓๘๐ (อาหารไทย) เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.

บริษัทรถเช่า

บริษัท สุโขทัยทราเวิลเซอร์วิส จำกัด ๓๒๗/๖-๗ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลธานี อำเภอเมืองสุโขทัย โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๓๐๗๕-๖ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๑๕๐๕ บริการรถตู้ รถทัวร์

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

ประชาสัมพันธ์จังหวัด	โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๒๘๖
สำนักงานจังหวัด	โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๒๘๖
ที่ว่าการอำเภอศรีสัชนาลัย	โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๑๔๖๖
ตำรวจท่องเที่ยว	โทร. ๑๑๕๕, ๐ ๕๕๒๔ ๕๓๕๘
ตำรวจทางหลวง	โทร. ๑๑๙๓
สถานีตำรวจภูธร	โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๑๙๙, ๐ ๕๕๖๑ ๓๑๑๒, ๑๙๑
โรงพยาบาลสุโขทัย	โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๗๐๑-๒, ๐ ๕๕๖๑ ๑๗๘๒

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ททท.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานใหญ่

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรี แขวงมักกะสัน

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ (๑๒๐ หมายเลข)

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑

E-mail: info@tat.or.th

Website: www.tourismthailand.org

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

เปิดบริการทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ททท. สำนักงานสุโขทัย

๑๓๐ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลธานี

อำเภอเมืองสุโขทัย สุโขทัย ๖๔๐๐๐

โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๖๒๒๘-๙ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๖๓๖๖

E-mail: tatsukho@tat.or.th

Website: www.tourismthailand.org/sukhothai

พื้นที่รับผิดชอบ : สุโขทัย กำแพงเพชร

ปรับปรุงข้อมูล
สิงหาคม ๒๕๕๔

วัดมหาธาตุ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

แผนที่ตัวเมืองสุโขทัย
SUKHOTHAI CITY MAP

ไป บ้านไร่
To Ban Rai

ไปอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
To Sisatchanalai Historical Park

ไป จ.พิษณุโลก
To Phitsanulok

ไป อ.บางระกำ
To Amphoe Bang Rakam

ไป จ.ตาก
To Tak

ไป จ.กำแพงเพชร
To Kamphaeng Phet

Highway No.1195
Highway No.101
Highway No.12
Highway No.1293
Thanon Nikhon Kasem
Thanon Prawetnakhon
Thanon Loe Thai

H โรงแรม Hotel

1 โรงแรมเฟรนด์ เฮาส์ Friend House Hotel
2 โรงแรมไพลิน สุโขทัย Pailyn Sukhothai Hotel
3 โรงแรมสกาย เฮาส์ Sky House Hotel
4 โรงแรมราชธานี Ratchathani Hotel
5 โรงแรมโลตัส วิลเลจ Lotus Village Hotel
6 โรงแรมสุโขทัย Sukhothai Hotel
7 โรงแรมสุโขทัย ออร์คิด Sukhothai Orchid Hotel
8 โรงแรมสวัสดิพงษ์ Sawatdiphong Hotel
9 โรงแรมชินวัตร Chinnawat Hotel
10 โรงแรมริเวอร์ วิว River View Hotel
11 โรงแรมไทย เกสต์เฮาส์ Thai Guesthouse
12 โรงแรมบ้านไทย Ban Thai Guesthouse
13 โรงแรมยุพา Yupha House Hotel
14 สมประสงค์ เกสต์เฮาส์ Somprasong Guesthouse
15 โรงแรมสุโขทัย ทีเชอร์ รีสอร์ท แอนด์ สปา Sukhothai Treasure Resort & Spa
16 โรงแรมที อาร์ เกสต์เฮาส์ T.R.Guesthouse
17 โรงแรมอนันดา มิวเซียม แกลอรี่ Ananda Museum Gallery
18 โรงแรมเรือนไทย Ruean Thai Hotel

วัด Temple (Wat)

1 วัดไทยชุมพล Wat Thaichumphon
2 วัดคูหาสุวรรณ Wat Khuhasuwan
3 วัดราชธานี Wat Ratchathani
4 วัดศรีเศวตวนาราม Wat Srisawetwanaram

โรงพยาบาล Hospital

1 โรงพยาบาลสุโขทัย Sukhothai Hospital
2 โรงพยาบาลรวมแพทย์สุโขทัย Ruampaet Sukhothai Hospital
3 โรงพยาบาลพัฒนเวช Phatthanawet Hospital

M ตลาด Market

1 ตลาดไตรรัตน์ Trirat Market
2 ตลาดสดเทศบาล Municipal Market

สถานที่สำคัญ Places

1 วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย Sukhothai Technical College
2 สำนักงานเทศบาลเมืองสุโขทัยธานี Sukhothai Municipal Office
3 เรือนจำจังหวัดสุโขทัย Sukhothai Prison
4 ที่ว่าการอำเภอเมืองสุโขทัย Amphoe Mueang Sukhothai Office
5 ศาลจังหวัดสุโขทัย Sukhothai Law Court

แหล่งท่องเที่ยว Tourist Attraction

1 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) Sukhothai Historical Park (Old Sukhothai City)
2 ศาลพระแม่ย่า Phra Mae Ya Shrine
3 พิพิธภัณฑ์สังคโลกสุโขทัย Sangkhalok Museum

ร้านอาหาร Restaurant

1 ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัยเจ๊แฮ Chae Hair Restaurant
2 อำไพโภชนา Amphai Photchana Restaurant
3 ร้านก๋วยเตี๋ยวต้นกระจี้ Ton Krachi Restaurant
4 โค้วเจ็งเฮ็ง Kho Cheng Heng Restaurant
5 ไม้กลางกรุง Mai Klang Krung Restaurant
6 ดรีมคาเฟ่ Dream Cafe Restaurant

สัญลักษณ์ Legend

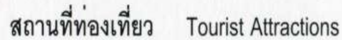
ศาลากลางจังหวัด	City Hall
โรงเรียน	School
ไปรษณีย์	Post Office
สถานีขนส่ง	Bus Terminal
สถานีตำรวจ	Police Station
ถนน	Road
แหล่งน้ำ, แม่น้ำ	Stream, River

4 2 0 กิโลเมตร
Kilometers

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย
SUKHOTHAI TOURIST MAP

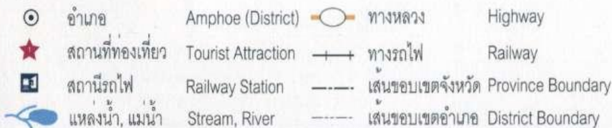
สุโขทัย Sukhothai
กรุงเทพมหานคร Bangkok

สถานที่ท่องเที่ยว Tourist Attractions

1. อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย Si Satchanalai National Park
2. ศูนย์ศึกษาและอนุรักษ์เตาสังคโลก (เตาทุเรียง) Centre for Study and Preservation of Sangkhalok Kilns
3. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย Si Satchanalai Historical Park
4. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สวรรควรนายก Sawankhaworanayok National Museum
5. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) Sukhothai Historical Park (Old Sukhothai City)
6. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง Ramkhamhaeng National Museum
7. พิพิธภัณฑ์สังคโลกสุโขทัย Sangkhalok Museum
8. ศาลพระแม่ย่า Phra Mae Ya Shrine
9. อุทยานแห่งชาติรามคำแหง (เขาหลวง) Ramkhamhaeng National Park (Khao Luang)

จ.แพร่ Phrae
ไป อ.เด่นชัย To Amphoe Den Chai
ไป จ.อุตรดิตถ์ To Uttaradit
จ.อุตรดิตถ์ Uttaradit
จ.ลำปาง Lampang
อ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ Huai Tha Pae Reservoir
อ.ศรีสัชนาลัย Si Satchanalai
ไป อ.เถิน To Amphoe Thoen
อ่างเก็บน้ำสวรรคโลก Sawankhalok Reservoir
ไป อ.พิชัย To Amphoe Phichai
อ.ทุ่งเสลี่ยม Thung Saliam
อ.ศรีนคร Si Nakhon
อ.สวรรคโลก Sawankhalok
อ.ศรีสำโรง Si Samrong
อ.เมืองสุโขทัย Mueang Sukhothai
อ.บ้านด่านลานหอย Ban Dan Lan Hoi
ไป อ.พรหมพิราม To Amphoe Phrom Phiram
จ.ตาก Tak
อ.กงไกรลาศ Kong Krailat
ไป จ.ตาก To Tak
Maenam Yom
ไป จ.พิษณุโลก To Phitsanulok
อ.คีรีมาศ Khiri Mat
อ่างเก็บน้ำคลองข้างใน Khlong Kang Noi Reservoir
ไป อ.บางระกำ To Amphoe Bang Rakam
จ.กำแพงเพชร Kamphaeng Phet
ไป อ.ลานกระบือ To Amphoe Lan Krabue
จ.พิษณุโลก Phitsanulok
ไป จ.กำแพงเพชร To Kamphaeng Phet

6 3 0 6 กิโลเมตร Kilometers